

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇELERİ MEVCUT DURUM RAPORLARI - SAKARYA İLİ İLÇELERİ -

TEMMUZ 2013

HAZIRLAYANLAR

Candan Umut ÖZDEN

Hale GÜLBAZ

Yusuf Gürhan ÖZTAŞ

Fatma AVŞAR

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

ADAPAZARI İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Adapazarı İlçesi Genel Görünümü.....	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	2
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	3
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Adapazarı ilçesi; Serdivan, Arifiye, Erenler, Ferizli ve Söğütli ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Adapazarı İlçesi Genel Görünümü

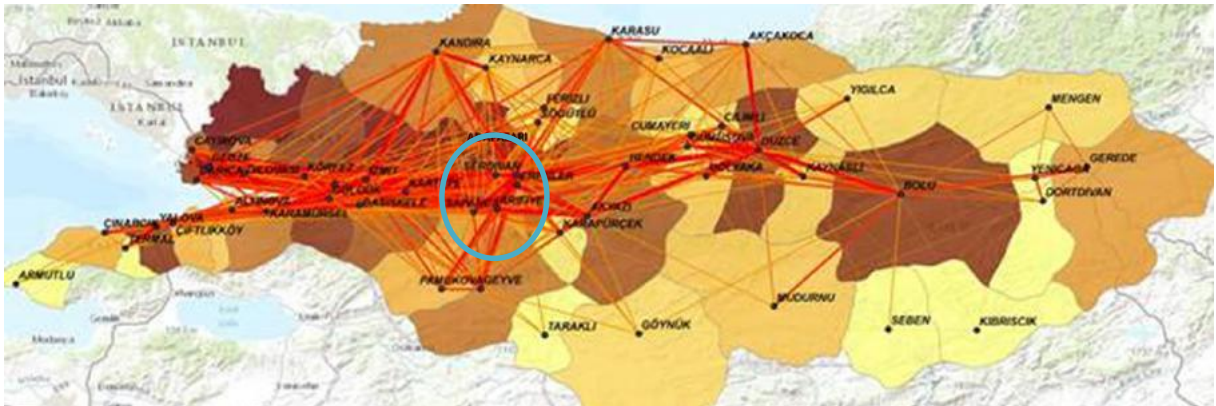
Sakarya ilinin merkez ilçesi olan Adapazarı'nın, kuzeyinde Kaynarca ve Söğütli ilçeleri, kuzeybatısında Kocaeli-Kandıra ilçesi, batısında Kocaeli, güneybatısında Serdivan ve Arifiye ilçeleri, güneyinde ve güneydoğusunda Erenler ilçesi, doğusunda Akyazı ve Hendek ilçeleri yer almaktadır. İlçeye bağlı 26 köy ve 59 mahalle bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 335 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %7,50'lik kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 257.826'dır.

Adapazarı İlçe Görüşmeleri

18 Nisan 2013 tarihinde Adapazarı Kaymakamı İsmail GÜNDÜZ makamında ziyaret edilmiştir. Adapazarı'nın 2023 yılında nüfusunun artacağı ve bu artıştan dolayı konut ağırlıklı bir Adapazarı'nın ortaya çıkacağı konusu ele alınarak planların deprem faktörü de gözönünde bulundurularak hazırlanması gerektiği konusu vurgulanmıştır. Konut ağırlıklı olacak Adapazarı'nda, sanayi yerine eğitim, sağlık, kültür, sosyal hizmet alanlarında kalkınma programları ve projelerinin geliştirilmesi gerektiği de ifade edilmiştir.

Diğer İlçelerle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Adapazarı'nın Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İlçe Merkez Nüfus</i>	244.748	680.637	2.740.512	58.448.431
<i>Belde/ Köy nüfusu</i>	13.078	221.630	635.818	17.178.953
<i>Toplam Nüfus</i>	257.826	902.267	3.376.330	75.627.384
<i>Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)</i>	3,69	3,90	-	3,80
<i>Yıllık nüfus artış Hızı (‰)</i>	24,13	15,31	18,19	12,01
<i>İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (‰)</i>	22,58	23,52	21,60	18,35
<i>Şehirleşme Oranı (%)</i>	94,93	0,75	0,81	0,77
<i>Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)</i>	180.216	621.528	2.343.270	51.088.202
<i>Genç Nüfus (0-14)</i>	58.519	207.587	777.050	18.857.179
<i>Yaşlı Nüfus (64+)</i>	19.091	73.152	256.010	5.682.003
<i>Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)</i>	69,90	0,69	0,69	0,68
<i>Genç Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	32,47	0,33	0,33	0,37
<i>Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	10,59	0,12	0,11	0,11
<i>Toplam Yaş Bağımlılık Oranı</i>	30,10	0,45	0,44	0,48
<i>Nüfus Yoğunluğu</i>	769,63	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen*</i>	6.014	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	6.288	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	54.049	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	39.583	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	11.420	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	50.763	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	22.680	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	1475	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	326	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	5.401	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	197.999	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	96,96	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	10,73	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	179	1.269	3.958	94.189

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Derslik Sayısı</i>	1.610	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	57.149	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	3.227	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	37	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	26	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	51	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	92,26	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012

1. Üniversite, Yüksek Okul

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi- Adapazarı

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Adapazarı ilçesinde bulunmaktadır. Fakültede, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi, İlahiyat, İlitam bölümleri olmak üzere 3 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Fakültede, 746 erkek, 1364 kız olmak üzere toplam 2.110 öğrenci ve 16 profesör, 8 doçent, 20 yardımcı doçent, 2 öğretim görevlisi, 5 okutman, 19 araştırma görevlisi olmak üzere 70 akademik personel bulunmaktadır.

Sakarya Üniversitesi Sakarya Meslek Yüksekokulu- Adapazarı

Sakarya Meslek Yüksekokulu'nda, Basın ve Yayıncılık Bölümü, Bilgisayar Programcılığı Bölümü, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı Bölümü, Çevre Koruma ve Kontrol Bölümü, Elektrik Bölümü, Elektronik Teknolojisi Bölümü, Endüstriyel Kalıpcılık Bölümü, Gaz ve Tesisatı Teknolojisi Bölümü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, İnşaat Teknolojisi Bölümü, Lojistik Bölümü, Makine Bölümü, Makine ve Konstrüksiyon Bölümü, Mekatronik Bölümü, Metalurji Bölümü, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, Otomotiv Teknolojisi Bölümü olmak üzere toplam 17 bölümde eğitim verilmektedir.

ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Yüksekokulda, 3.199 erkek, 979 kız olmak üzere toplam 4.178 öğrenci ve 2 profesör, 4 doçent, 20 yardımcı doçent, 28 öğretim görevlisi, 2 okutman, olmak üzere 56 akademik personel bulunmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Adapazarı Prof. Dr. Tansu Çiller Ticaret Meslek Lisesi

Adapazarı SATSO Ticaret Meslek Lisesi

Fatih Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

İMKB Mehmet Akif Ersoy Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Sakarya Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Sezginler Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi

5.Yıl Cumhuriyet Anadolu Sağlık Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	13	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	63	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	453	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	722	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	83	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	115	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	324	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	1.502	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	5,39	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	6,36	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	4,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	132.220	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	47.969	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	290	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	17.005	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	17.365	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	6.410	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	5.410	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	985	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	2.868	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	1.271	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	6.108	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	36,28	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,22	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	12,86	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	13,13	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	4,85	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	4,09	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,96	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	4,62	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İşyeri Sayısı</i>	11.462	22.535	90.596	2.054.616
<i>Yörede Gerçekleşen Net Satış</i>	18.935.781.134	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
<i>Kişibaşına Düşen Net Satış</i>	73.444	1.000.020	3.249.379	102.231,50
<i>Banka Şube Sayısı*</i>	41	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Adapazarı'nın da İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
<i>Genel Bütçe Geliri Tahakkuk</i>	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
<i>Genel Bütçe Geliri Tahsilat</i>	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
<i>Mükellef Sayısı Toplam</i>	62.032	100.952	425.006
<i>Gelir Vergisi Mükellef Sayısı</i>	27.205	45.449	127.169
<i>Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı</i>	4.347	6.381	27.777

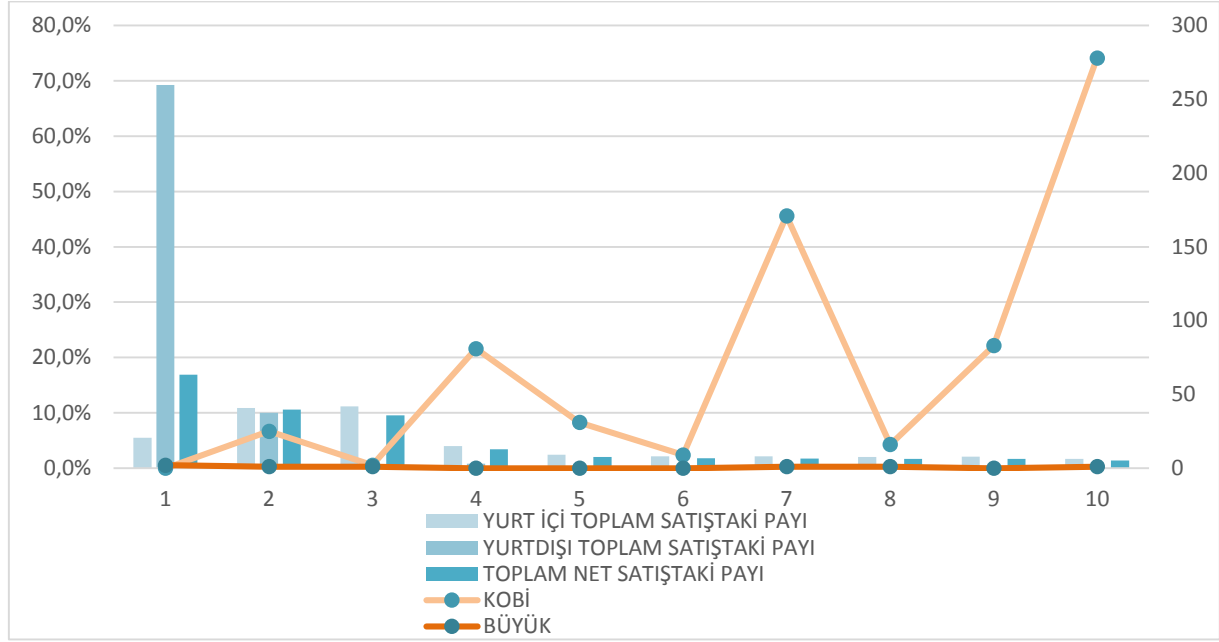
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Adapazarı ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
<i>Gerçekleşen Yurtiçi Satış</i>	39.516.073.780	324.446.032.566
<i>Gerçekleşen Yurtdışı Satış</i>	8.615.548.706	57.257.856.885
<i>Gerçekleşen Net Satış</i>	48.182.649.195	379.151.679.909
<i>Gerçekleşen Net Kar/Zarar</i>	1.283.860.677	10.987.160.864
<i>Yurtiçi satışın net satış içindeki payı</i>	82,01%	85,56%
<i>Yurtdışı satışın net satış içindeki payı</i>	17,88%	15,10%
<i>Toplam işletme sayısı</i>	12.650	177.694
<i>MİKRO ölçekli işletme sayısı</i>	12.049	170.078
<i>KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı</i>	518	6.502
<i>ORTA ölçekli işletme sayısı</i>	64	888
<i>BÜYÜK ölçekli işletme sayısı</i>	19	226
<i>İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı</i>	50,79%	38,71%
<i>İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı</i>	80,56%	57,50%
<i>İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı</i>	5,56%	0,07%

Grafik 1. Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	19.641	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	3.329	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	1.055.040	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	2.686	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	20	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	198.563	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	180.106	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	8.633	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	9.352	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	472	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	347.746	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	29.693	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	2.552	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	329.617	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	1.328	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Adapazarı Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Adapazarı ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Adapazarı	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	3.461	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	80.352	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	83.813	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	13.125	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	135.230	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	148.355	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Adapazarı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	496	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	-	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	5.003	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	18.161	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.892.927	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	1.570	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	1.501	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	273	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	315	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	561	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	502	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	126	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	890.385	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	201.690	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	14.160	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

AKYAZI İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Akyazı İlçesi Genel Görünümü	2
Akyazı İlçe Görüşmeleri.....	2
Diğer ilçelerle ilişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Akyazı İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Akyazı İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör).....	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Akyazı İlçesi Genel Görünümü

Akyazı ilçesinin, doğusunda Hendek ve Mudurnu İlçeleri, batısında Erenler ve Karapürçek ilçeleri, kuzeybatısında Adapazarı ilçesi, güneyinde Bolu ili Göynük ilçesi, güneybatısında Taraklı ilçesi bulunmaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 43 metre, yüzölçümü 306 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %6,84'lük kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 84.022'dir.

Akyazı İlçe Görüşmeleri

15 Şubat 2013 tarihinde Akyazı Kaymakamı Erdoğan BEYPINAR makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmeye, Akyazı İlçe Jandarma Komutanı Mutlu KARACA ve Akyazı İlçe Emniyet Müdürü Mehmet KARAKAŞ da katılım sağlamıştır. Görüşmede, nitelikli şehirleşmeye yönelik çalışmaların yapılması ve ilçede turizmin geliştirilmesine yönelik projelerin üretilmesi gerektiğinin altı çizilerek MARKA'nın bu konularda ilçeye destek sağlaması gerektiği belirtilmiştir.

Akyazı Belediye Başkanı Yaşar YAZICI, 15 Şubat 2013 tarihinde makamında ziyaret edilmiştir. Ziyarette, Akyazı'nın fay hattı üzerinde olduğu ve deprem gerçeğinin farkında olunması gerektiğine değinilmiş ve ilçede gerçekleşecek yapılaşmalarda bu gerçeğin farkında olunması gerektiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, nitelikli şehirleşmenin ve altyapı yatırımlarının önemli olduğu vurgulanarak kentsel dönüşüm çalışmalarının çok hassas gerçekleştirilmesi gerektiği ve halkın bu süreç hakkında doğru bilgilendirilmesi gerektiğine değinilmiştir. 2023 yılı vizyonunda, Akyazı'da öne çıkan en önemli sektörün turizm olacağı ifade edilmiş ve bunun yanında Akyazı'nın 2023 yılında tarımsal verimliliği ve çeşitliliği yakalamış bir ilçe olacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede Akyazı Belediye Başkanı Yaşar YAZICI, ilçede gerçekleştirilmekte olan ve gerçekleştirilmesi gereken çalışmaları, Doğu Marmara Bölge Planı çalışmalarına katkı sağlaması amacıyla, kendilerini ziyaret eden MARKA ekibiyle paylaşmıştır.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	3.920	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	2.873	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	21.797	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	14.934	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	3.457	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	11.104	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	3.453	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	171	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	49	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	1.465	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	63.223	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	93,80	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	4,92	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	119	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	638	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	17.823	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	779	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	25	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	23	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	6	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	87,06	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Akyazı Meslek Yüksekokulu- Akyazı**

1995 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Akyazı Meslek Yüksekokulu'nda, Pazarlama ve Dış Ticaret, Muhasebe ve Vergi, Yönetim ve Organizasyon, Elektrik ve Enerji, Malzeme ve Malzeme İşleme Teknolojileri, Makine ve Metal Teknolojileri bölümleri olmak üzere 6 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Yüksekokulda, 1.077 erkek, 402 kız olmak üzere toplam 1479 öğrenci ve 7 yardımcı doçent, 9 öğretim görevlisi olmak üzere 16 akademik personel bulunmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Akyazı Anadolu Sağlık Meslek Lisesi

Akyazı Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Akyazı Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Dokurcun Çok Programlı Lisesi

İsmont Halil Bildirici Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Ticaret Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	14	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	17	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	50	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	19	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	23	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	24	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	139	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	79,05	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,30	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	7,11	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	20.547	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	11.233	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	91	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	2.922	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	1.262	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	1.546	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	457	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	49	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	103	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	-	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	394	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	54,67	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,44	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	14,22	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	6,14	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	7,52	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	2,22	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	1,92	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	1.600	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	2.254.900.931	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişi başına Düşen Net Satış	26.837	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	8	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Akyazı İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Akyazı	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	114.569.983,96	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	57.364.733,98	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	8.237	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	3.984	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	354	6.381	27.777

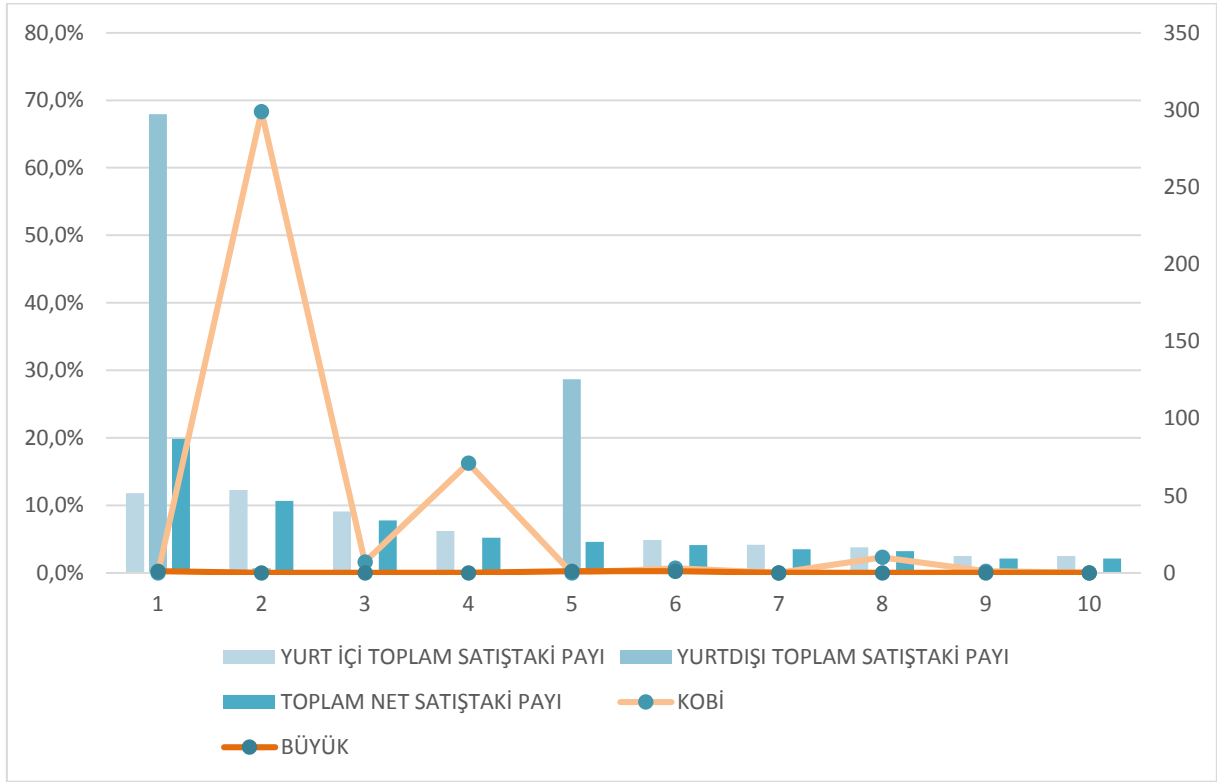
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Akyazı ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Akyazı İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Akyazı	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	1.899.988.450	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	351.628.663	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	2.254.900.931	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	24.207.990	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	84,26%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	15,16%	15,10%
Toplam işletme sayısı	1.604	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	1.569	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	31	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	1	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	3	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	63,17%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	97,30%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	24,56%	0,07%

Grafik 1. Akyazı İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Akyazı İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Motorlu Taşıtlar İçin Ateşleme Kablo Takımları Ve Diğer Kablo Setleri İle Ateşleme Bujisi Ve Manyeto	11,81%	67,97%	0	0	0	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.) (Gaz Ve Petrol Ürünleri Ha	12,26%	0,68%	298	0	1	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	9,11%	0,00%	7	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda, Alüminyum Kapı, Pencere, Bunların Kasaları, Kapı Eşiği, Panjur, Vb. İmalatı	6,18%	0,00%	71	0	0	0
Mobilya Ve Mobilya Aksesuarları Toptan Ticareti (Yatak Dahil)	0,07%	28,66%	0	0	0	1
Nişasta İmalatı (Buğday, Pirinç, Patates, Mısır, Manyok Vb. Ürünlerden)	4,88%	0,00%	3	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hububat, Un Ve Zahir Ürünleri Perakende Ticareti	4,17%	0,00%	0	0	0	0
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,79%	0,00%	10	0	0	0
Hazır Beton İmalatı	2,49%	0,00%	1	0	0	0
	2,51%	0,00%	0	0	0	0

Akyazı İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	298	0	1	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	71	0	0	0
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	65	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	47	0	0	0
Şehirler Arası Tarifeli Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı	44	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	30	1	0	0
Ağacın İlk İşlenmesinden Elde Edilen Ürünlerin Toptan Ticareti	26	2	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	26	1	0	0
Kereste İmalatı (Ağaçların Biçilmesi, Planyalanması, Rendelenmesi Ve Şekillendirilmesi Faaliyetleri)	20	3	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı (Müstakil Konutlar, Birden Çok Ailenin Oturduğu Binalar, Gökdelenler	22	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	22.100	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	3.420	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	948.220	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	7.550	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	128	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	166.813	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	89.351	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	1.680	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	75.411	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	371	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	91.131	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	2.709	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	11.275	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	3.608.820	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Akyazı Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar

oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Akyazı ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Akyazı	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	506	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	12.511	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	13.017	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	1.479	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	15.870	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	17.349	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Akyazı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	31	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	2.378	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	8.432	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.987.265	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	774	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	787	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	237	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	257	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	279	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	251	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	0	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	488.395	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	123.360	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	0	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

ARİFİYE İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Arifiye İlçesi Genel Görünümü.....	2
Arifiye İlçe Görüşmeleri	2
Diğer ilçelerle ilişkiler.....	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	5
İstihdam Göstergeleri	6
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	7
Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	9
Tarım Göstergeleri	9
Turizm Göstergeleri	10
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Arifiye ilçesi; Serdivan, Erenler, Adapazarı, Ferizli ve Söğütlü ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Arifiye İlçesi Genel Görünümü

Adapazarı ilçesine 8 km uzaklıkta bulunan ve 2008 yılında ilçe olan Arifiye'nin, kuzeyinde Adapazarı ilçesi, kuzeybatısında Serdivan ilçesi, batısında Sapanca ilçesi, güneyinde Geyve ilçesi, doğusunda Erenler ilçesi yer almaktadır. İlçeye bağlı 5 köy ve 15 mahalle bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 80 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %1,78'lik kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 38.293'dür.

Arifiye İlçe Görüşmeleri

13 Şubat 2013 tarihinde Arifiye Kaymakamı Mehmet ÜNAL makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmede, okuyan ve meslek sahibi olan insanların yetiştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği, okullarda ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlara yönelik eğitimlerin verilmesi gerektiği, ulaşım yönünde önemli bir konumda bulunan Arifiye'nin sanayide daha da gelişeceği, sanayinin yanı sıra doğa turizminin, günübirlik turizmin de gelişime açık olduğu hususları üzerinde durulmuştur.

Fotoğraf 1: Arifiye Kaymakamlığı Görüşmesi

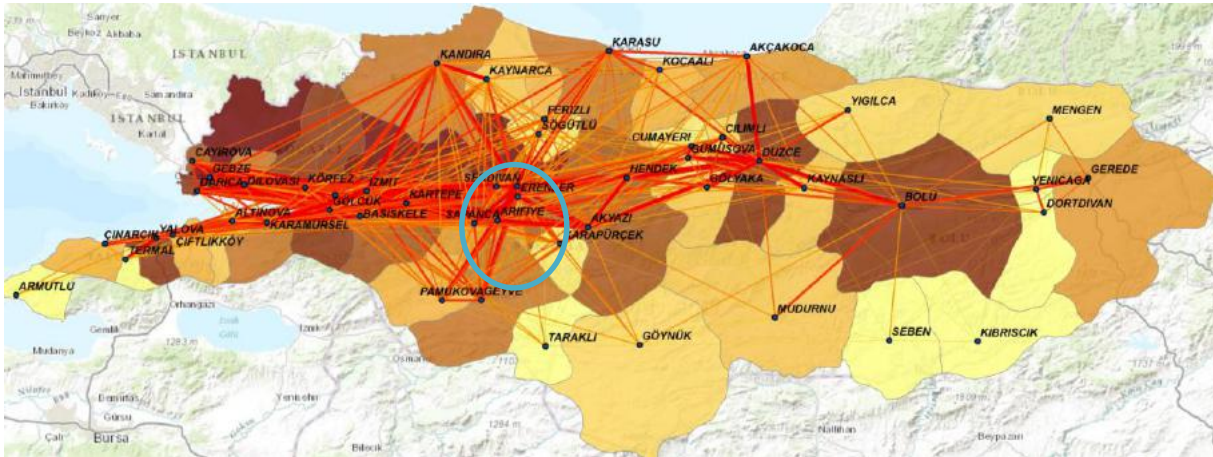

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

Fotoğraf 2: Arifiye Belediye Başkanlığı Ziyareti

Tematik Harita 1. Sakarya Arifiye'nin Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi

ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İlçe Merkez Nüfus</i>	32.557	680.637	2.740.512	58.448.431
<i>Belde/ Köy nüfusu</i>	5.736	221.630	635.818	17.178.953
<i>Toplam Nüfus</i>	38.293	902.267	3.376.330	75.627.384
<i>Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)</i>	4,27	3,90	-	3,80
<i>Yıllık nüfus artış Hızı (%)</i>	10,61	15,31	18,19	12,01
<i>İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (%)</i>	0,92	23,52	21,60	18,35
<i>Şehirleşme Oranı (%)</i>	85,02	0,75	0,81	0,77
<i>Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)</i>	26.102	621.528	2.343.270	51.088.202
<i>Genç Nüfus (0-14)</i>	9.599	207.587	777.050	18.857.179
<i>Yaşlı Nüfus (64+)</i>	2.592	73.152	256.010	5.682.003
<i>Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)</i>	68,16	0,69	0,69	0,68
<i>Genç Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	36,77	0,33	0,33	0,37
<i>Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	9,93	0,12	0,11	0,11
<i>Toplam Yaş Bağımlılık Oranı</i>	31,84	0,45	0,44	0,48
<i>Nüfus Yoğunluğu</i>	478,66	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen*</i>	1.022	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.050	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	8.341	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	6.865	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	1.623	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	6.560	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	2.298	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	118	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	36	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	736	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	28.649	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	96,43	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	7,26	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	35	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	318	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	7.676	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	478	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	24	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	21	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	28	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	91,47	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Arifiye Meslek Yüksekokulu-Arifiye**

Arifiye Meslek Yüksekokulu'nda Motorlu Taşıtlar ve Ulaştırma Teknolojileri (Otomotiv Teknolojisi, Raylı Sistemler, Oto Boya ve Karoserleri), Makine ve Metal Teknolojileri (Kaynak Teknolojisi), Mimarlık ve Şehir Planlama (Harita ve Kadastro), Mülkiyet Koruma ve Güvenlik (İşçi Sağlığı ve Güvenliği) bölümleri bulunmaktadır. Arifiye Meslek Yüksekokulu'nda, 28 Haziran 2013 tarihli resmi internet sitesinde yer alan verilere göre, 1 profesör, 4 yardımcı doçent, 3 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 8 akademik personel, 7 idari personel görev yapmakta ve 117 öğrenci öğrenim görmektedir.

2. Meslek Liseleri

Arifiye Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Arifiye Çok Programlı Lisesi

Ümit Erdal Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Ambulans Sayıları</i>	1	29	277	3.351
<i>Diş Ünit Sayıları</i>	47	174	747	-
<i>Uzman Hekim Sayısı</i>	33	644	2.733	68.065
<i>Toplam Hekim Sayısı</i>	50	1.177	4.982	124.785
<i>Diş Hekimi Sayısı</i>	47	209	904	20.419
<i>Eczacı Sayısı</i>	10	210	873	25.713
<i>Toplam Sağlık Çalışanı</i>	16	577	11.229	175.456
<i>Mevcut Yatak Sayısı</i>	230	2.913	9.026	200.413
<i>5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>Anne Ölüm Oranı (yüz binde)</i>	0,00	23,56	-	15,5
<i>Kaba Ölüm Oranı (binde)</i>	4,59	5,73	-	-
<i>Bebek Ölüm Oranı (binde)</i>	7,78	8,01	-	7,7
<i>Neonatal Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>112 Acil Yardım İstasyon Sayısı</i>	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Toplam Çalışan Sayısı</i>	7.648	251.650	1.241.756	24.486.161
<i>Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	3.495	90.433	434.886	5.749.245
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	48	1.198	5.554	267.896
<i>İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	1.745	48.034	227.087	5.074.458
<i>Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	298	24.912	99.950	3.119.259
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	254	12.277	88.532	1.712.994
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	121	9.941	42.938	1.372.213
<i>Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	6	1.343	5.543	252.384
<i>Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	513	4.446	17.293	508.252
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	86	2.526	10.563	279.325
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	31	8.531	48.437	1.189.707
<i>Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	45,70	0,36	0,35	0,23
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,63	0,00	0,00	0,01
<i>İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	22,82	0,19	0,18	0,21
<i>Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	3,90	0,10	0,08	0,13
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	3,32	0,05	0,07	0,07
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,58	0,04	0,03	0,06
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,12	0,01	0,01	0,01
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,41	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İşyeri Sayısı</i>	560	22.535	90.596	2.054.616
<i>Yörede Gerçekleşen Net Satış</i>	14.165.698.863	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
<i>Kişibaşına Düşen Net Satış</i>	369.929	1.000.020	3.249.379	102.231,50
<i>Banka Şube Sayısı*</i>	4	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Arifiye İlçesinin de İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
<i>Genel Bütçe Geliri Tahakkuk</i>	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
<i>Genel Bütçe Geliri Tahsilat</i>	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
<i>Mükellef Sayısı Toplam</i>	62.032	100.952	425.006
<i>Gelir Vergisi Mükellef Sayısı</i>	27.205	45.449	127.169
<i>Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı</i>	4.347	6.381	27.777

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

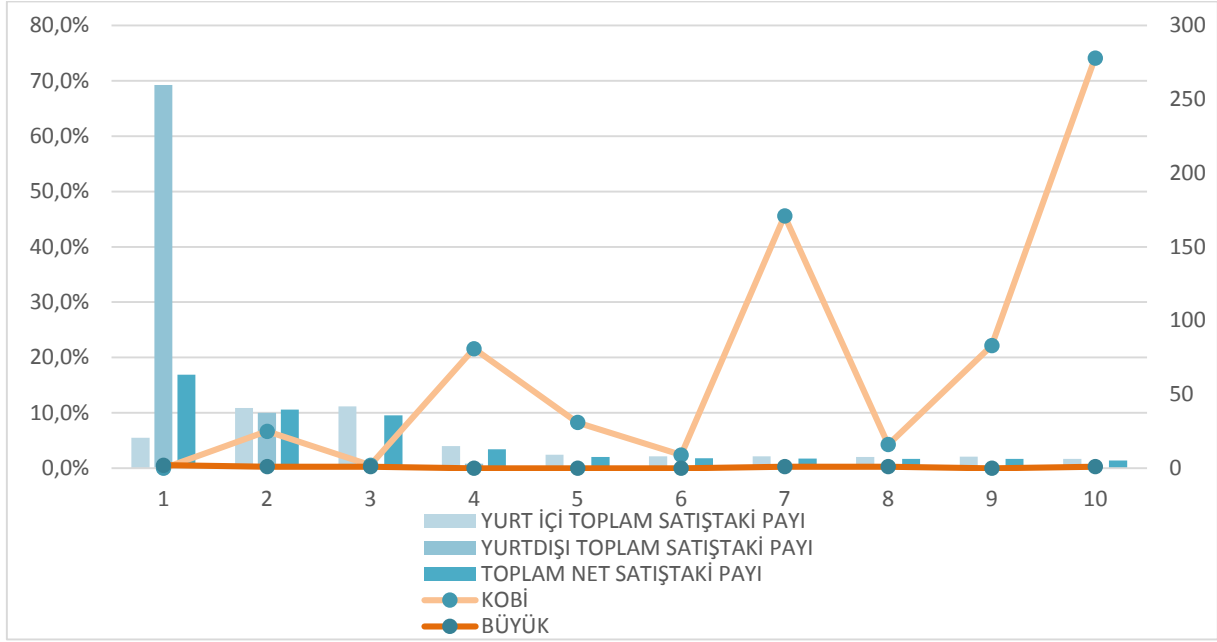
Arifiye ilçesinde Sakarya I. Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, bilgileri aşağıda yer almaktadır.

OSB BİLGİLERİ	SAKARYA I. OSB
Kuruluş Yılı	1992
Birincil Ağırlıklı Sektör	Otomotiv Yan Sanayi
OSB'nin Büyüklüğü (Hektar)	161
Toplam Sanayi Parsel Sayısı	62
Tahsis Edilen Sanayi Parsel Sayısı	62
Üretimdeki Firma Sayısı	59
İnşaa Halindeki Firma Sayısı	2
Bölge Müdürlüğünde Çalışan Sayısı	8

Kaynak: OSBÜK OSB Bilgi Sitesi, Mart 2013

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	39.516.073.780	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	8.615.548.706	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	48.182.649.195	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	1.283.860.677	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	82,01%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	17,88%	15,10%
Toplam işletme sayısı	12.650	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	12.049	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	518	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	64	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	19	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	50,79%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	80,56%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	5,56%	0,07%

Grafik 1. Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	4.811	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	723	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	527.500	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	0	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	26.132	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	19.585	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	295	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	2.552	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	3.700	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	22.886	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	521	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	2.580	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	92.139	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Arifiye Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya

çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Arifiye ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Arifiye	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	66	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	4.236	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	4.302	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	77	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	4.236	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	4.313	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Arifiye	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	535	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	1.876	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	988.341	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	132	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	139	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	45	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	29	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	3	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	6	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	0	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	71755	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	1410	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	0	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

ERENLER İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Erenler İlçesi Genel Görünümü	2
Erenler İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012	5
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Erenler ilçesi; Serdivan, Arifiye, Adapazarı, Ferizli ve Söğütli ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Erenler İlçesi Genel Görünümü

2008 yılında ilçe olan Erenler'in, kuzeyinde Adapazarı ilçesi, batısında Arifiye ilçesi, güneyinde Geyve ilçesi, doğusunda Akyazı ilçesi, güneydoğusunda Karapürçek ilçesi yer almaktadır. İlçeye bağlı 6 köy ve 25 mahalle bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 125 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %2,79'luk kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 76.090'dır.

Erenler İlçe Görüşmeleri

18 Mart 2013 tarihinde Erenler Belediye Başkanı Cavit ÖZTÜRK makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmede, Erenler ilçesinin 2023 yılında sanayi, tarım ve hizmet sektöründe önemli bir merkez haline gelmesinin istendiği, ilçede yaygın bir şekilde bulunan küçük sanayi sitelerinin yanında tarım sektörünün de önemli bir seviyede olduğu, küçük sanayi sitelerinin yerleşkelerine ilişkin bir takım düzenlemelerin yapılabileceği, mekansal olarak ilçede çok geniş alanların bulunmadığı ve bu durumun belirli projelere engel oluşturduğu, Adapazarı ve Serdivan ilçeleriyle yoğun etkileşim içinde bulunduğu hususları değerlendirilerek, ilçeye ilişkin yatırım olanakları ve gelişim projeleri ele alınmıştır.

Fotoğraf 1: Erenler Belediye Başkanlığı Görüşmesi

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

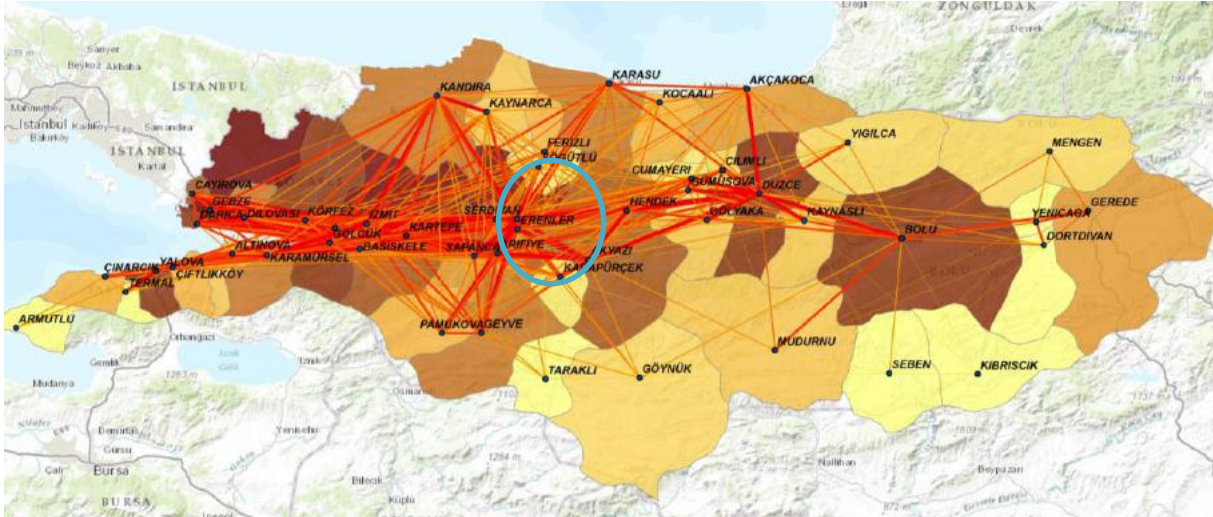
13 Şubat 2013 tarihinde Erenler Kaymakamı Mustafa Nazmi SEZGİN makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmede, Adapazarı, Serdivan ve Erenler ilçelerinin bütüncül bir yaklaşımla birarada değerlendirilmesi gerektiği, yeni yapılacak yapıların kentin estetiğini ve düzenini bozmaması gerektiği, ilçede yeterli düzeyde müsait mekan (arazi) olmadığı ve bu nedenle konut alanı için uygun bir yer bulmanın zor olduğu, roman vatandaşlarının daha iyi koşullarda yaşamalarına yönelik yaşam alanlarının düzenlenmesi gerektiği, yatırım yapılabilecek alanlarının sınırlı olduğu hususları vurgulanmış ve buna ilişkin yapılabilecek çalışmalar ele alınmıştır.

Fotoğraf 2: Erenler Kaymakamlığı Ziyareti

Diğer İlçelerle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Erenler'in Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça

mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
İlçe Merkez Nüfus	68.849	680.637	2.740.512	58.448.431
Belde/ Köy nüfusu	7.241	221.630	635.818	17.178.953
Toplam Nüfus	76.090	902.267	3.376.330	75.627.384
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)	4,18	3,90	-	3,80
Yıllık nüfus artış hızı (‰)	5,38	15,31	18,19	12,01
İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (‰)	4,95	23,52	21,60	18,35
Şehirleşme Oranı (%)	90,48	0,75	0,81	0,77
Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)	52.936	621.528	2.343.270	51.088.202
Genç Nüfus (0-14)	18.163	207.587	777.050	18.857.179
Yaşlı Nüfus (64+)	4.991	73.152	256.010	5.682.003
Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)	69,57	0,69	0,69	0,68
Genç Nüfus Bağımlılık Oranı	34,31	0,33	0,33	0,37
Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı	9,43	0,12	0,11	0,11
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	30,43	0,45	0,44	0,48
Nüfus Yoğunluğu	608,72	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
Okuma yazma bilmeyen*	1.757	30.528	102.487	2.784.257
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *	2.165	27.948	110.039	3.784.667
İlkokul mezunu *	18.317	214.293	709.770	15.220.028
İlköğretim mezunu *	13.237	143.538	552.855	11.617.159
Ortaokul veya dengi okul mezunu *	3.147	37.951	141.490	2.849.999
Lise veya dengi okul mezunu *	12.458	155.478	617.613	12.096.830
Yüksekokul veya fakülte mezunu *	4.999	60.363	263.651	5.913.187
Yüksek lisans mezunu *	282	3895	15672	416741
Doktora mezunu *	68	1298	4511	122619
Bilinmeyen *	1.279	16.700	72.148	1.716.318
Toplam *	57.709	691.992	2.590.236	56.521.805
Okur Yazar Nüfus Oranı	96,96	95,59	96,04	95,07
22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı	7,94	11,46	13,23	14,00
Okul Sayısı	58	1.269	3.958	94.189
Derslik Sayısı	461	8.163	31.665	668.008
Öğrenci Sayısı	12.709	260.236	975.972	22.230.075
Öğretmen Sayısı	652	12.972	49.023	1.124.525
İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	28	27	26	30
Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	23	31	30	31
Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci	32	40	34	34
Kadınlarda Okuryazarlık Oranı	92,47	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul**

Erenler ilçesinde yüksekokul bulunmamaktadır.

2. Meslek Liseleri

Erenler Yunus Çiloğlu Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Erenler Yunus Emre Çok Programlı Lisesi

Şen Piliç Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	2	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	-	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	-	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	29	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	10	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	11	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	25	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	51	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	4,70	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	3,56	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	2,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	5.697	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	1.810	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	-	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	1.932	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	684	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	448	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmetlerinde Çalışan Sayısı	119	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	29	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	8	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	13	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde Çalışan Sayısı	53	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	31,77	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	33,91	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	12,01	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşmede Çalışanların Oranı	7,86	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmetlerinde Çalışanların Oranı	2,09	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,23	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde Çalışanların Oranı	0,93	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	773	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	7.227.397.379	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişi başına Düşen Net Satış	94.985	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	9	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Erenler İlçesinin de İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	62.032	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	27.205	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	4.347	6.381	27.777

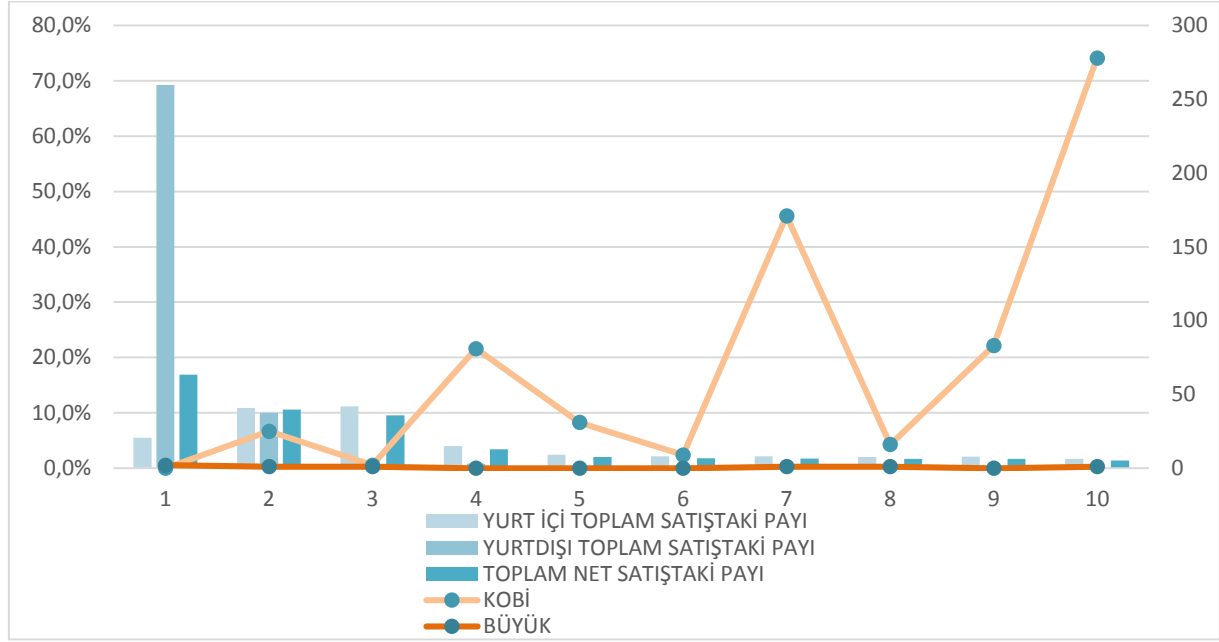
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Erenler ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	39.516.073.780	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	8.615.548.706	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	48.182.649.195	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	1.283.860.677	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	82,01%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	17,88%	15,10%
Toplam işletme sayısı	12.650	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	12.049	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	518	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	64	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	19	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	50,79%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	80,56%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	5,56%	0,07%

Grafik 1. Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	11.133	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	1.381	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	113.100	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	3.458	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	16	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	71.113	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	50.932	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	6.073	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	13.864	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	244	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	77.464	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	12.257	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	4.317	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	716.781	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	759	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Erenler Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Erenler ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Erenler	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	1.255	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	13.336	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	14.591	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	4.641	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	23.459	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	28.100	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Erenler	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	24	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	-	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	2.469	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	7.682	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.409.313	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	247	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	237	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	40	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	42	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	50	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	33	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	117685	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	3210	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	30	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

FERİZLİ İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Ferizli İlçesi Genel Görünümü.....	2
Ferizli İlçe Görüşmeleri.....	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Ferizli ilçesi; Serdivan, Erenler, Adapazarı, Arifiye ve Söğütlü ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Ferizli İlçesi Genel Görünümü

Adapazarı ilçesine 22 km uzaklıkta bulunan ve 1990 yılında ilçe olan Ferizli'nin, kuzeyinde ve doğusunda Karasu ilçesi, güneyinde Söğütlü İlçesi, güneydoğusunda Hendek ilçesi, batısında ise Kaynarca ilçesi yer almaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 50 metre ve yüzölçümü 167 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %3,73'lük kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 23.615'dir.

Ferizli İlçe Görüşmeleri

Ferizli Belediye Başkanı Ahmet SOĞUK, 18 Nisan 2013 tarihinde makamında ziyaret edilmiştir. 2023 yılında, Ferizli'de tarım ve sanayinin birlikte gelişmiş olmasının temenni edildiği görüşmede dile getirilmiştir. Görüşmede Ferizli ilçesine ilişkin, demiryolu yatırımı çalışmaları, sulama projeleri, toprak toplulaştırması projeleri, organize sanayi bölgesi yatırım projeleri, cezaevi kampusu yatırım projeleri, özel sektör yatırım imkanları, gemi taşımacılığı ve botanik park projeleri değerlendirilmiştir.

Fotoğraf 1: Ferizli Belediye Başkanlığı Görüşmesi

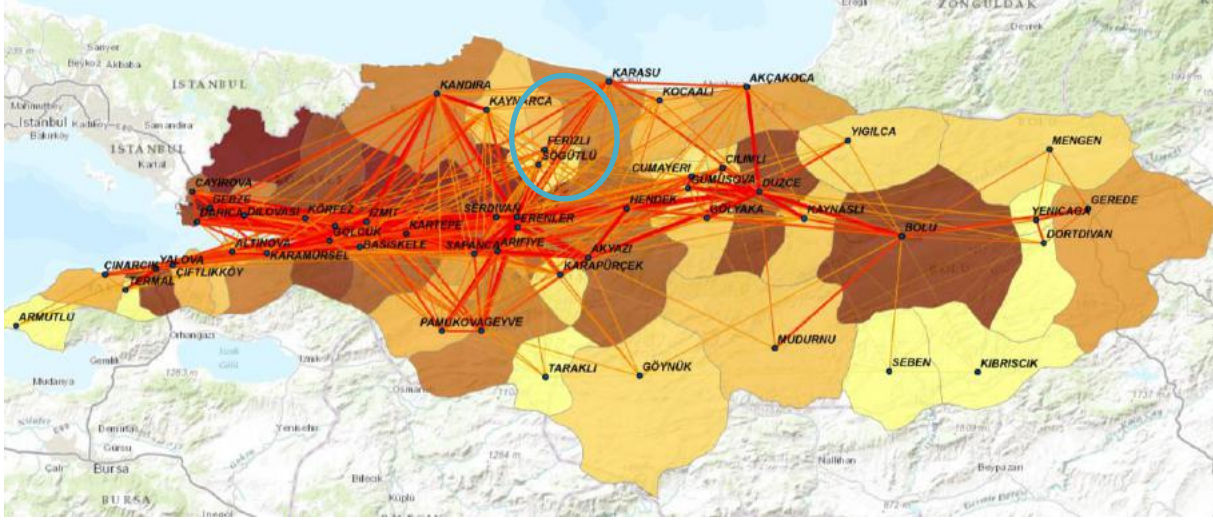

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

Diğer İlçelerle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Ferizli'nin Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
İlçe Merkez Nüfus	13.377	680.637	2.740.512	58.448.431
Belde/ Köy nüfusu	10.238	221.630	635.818	17.178.953
Toplam Nüfus	23.615	902.267	3.376.330	75.627.384
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)	3,75	3,90	-	3,80
Yıllık nüfus artış hızı (‰)	-1,65	15,31	18,19	12,01
İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (‰)	24,14	23,52	21,60	18,35
Şehirleşme Oranı (%)	56,65	0,75	0,81	0,77
Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)	15.957	621.528	2.343.270	51.088.202
Genç Nüfus (0-14)	5.412	207.587	777.050	18.857.179
Yaşlı Nüfus (64+)	2.246	73.152	256.010	5.682.003
Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)	67,57	0,69	0,69	0,68
Genç Nüfus Bağımlılık Oranı	33,92	0,33	0,33	0,37
Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı	14,08	0,12	0,11	0,11
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	32,43	0,45	0,44	0,48
Nüfus Yoğunluğu	141,41	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	1.091	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	853	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	6.510	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	4.015	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	1.053	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	3.255	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	920	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	33	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	14	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	440	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	18.184	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	94,00	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	4,58	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	21	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	195	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	4.692	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	218	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	24	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	28	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	48	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	87,61	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Ferizli Meslek Yüksekokulu-Ferizli**

2005 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan Ferizli Meslek Yüksekokulu'nda Moda Tasarım Programı, İşletme Yönetimi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Tekstil Teknolojisi bölümleri bulunmaktadır. ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Yüksekokul 'da, 2 yardımcı doçent, 4 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 6 akademik personel görev yapmakta ve 103 erkek, 236 kız olmak üzere toplam 339 öğrenci öğrenim görmektedir.

2. Meslek Liseleri

Ferizli Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Ferizli Recepbey Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	5	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	3	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	19	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	5	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	5	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	13	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	58	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	7,40	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	6,23	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	2.099	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	491	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	237	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	481	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	229	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	86	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	68	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	9	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	26	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	5	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	152	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	23,39	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	11,29	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	22,92	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	10,91	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	4,10	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	3,24	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,24	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	7,24	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	344	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	231.276.716	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	9.794	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	1	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Ferizli İlçesinin de İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	62.032	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	27.205	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	4.347	6.381	27.777

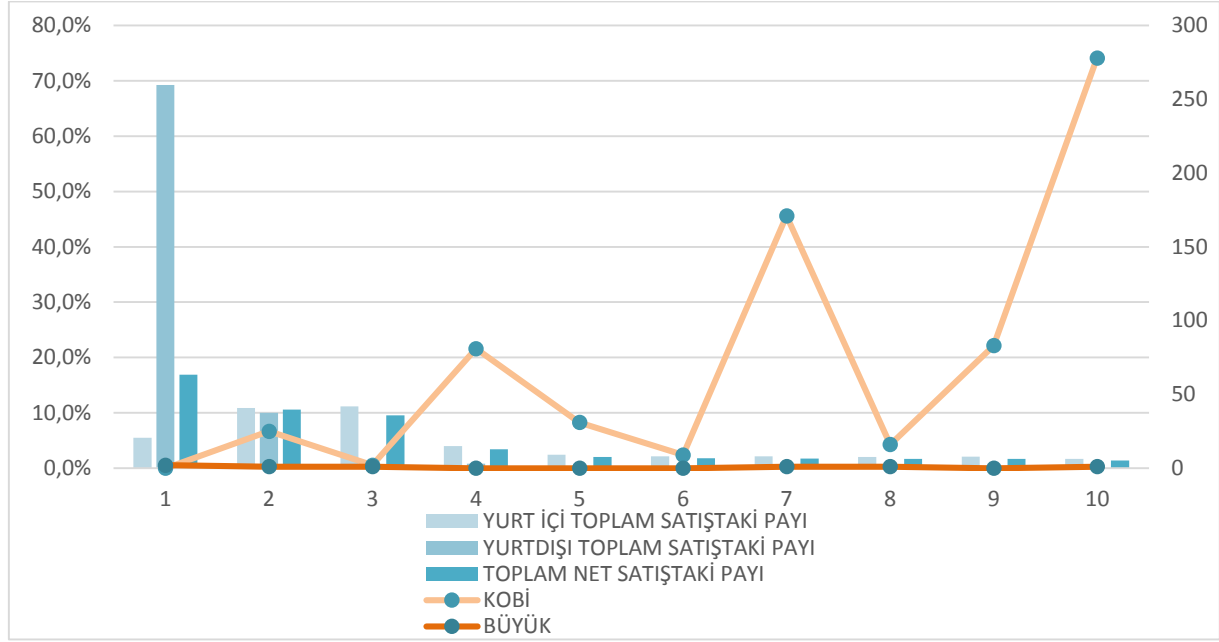
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Ferizli ilçesinde 2009 yılında kurulmuş olan Ferizli Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır.

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	39.516.073.780	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	8.615.548.706	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	48.182.649.195	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	1.283.860.677	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	82,01%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	17,88%	15,10%
Toplam işletme sayısı	12.650	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	12.049	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	518	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	64	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	19	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	50,79%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	80,56%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	5,56%	0,07%

Grafik 1. Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	7.841	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	1.553	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	1.603.040	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	1.480	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	96.266	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	50.356	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	152	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	45.714	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	44	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	81.044	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	674	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	6.991	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	2.226.950	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	40	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Ferizli Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Ferizli ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinde ilçeye ilişkin turizm göstergesi bulunmamaktadır.

	Ferizli	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	0	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	0	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	0	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	0	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	0	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	0	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Ferizli	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	35	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	689	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	2.322	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	769.594	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	34	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	34	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	8	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	8	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	13	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	11	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	0	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	19.775	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	4.560	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	0	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

GEYVE İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Geyve İlçesi Genel Görünümü	2
Geyve İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Geyve İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Geyve İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Geyve İlçesi Genel Görünümü

Geyve ilçesinin, doğusunda Taraklı ve Karapürçek, batısında Pamukova, kuzeyinde Adapazarı ve Sapanca, Güneyinde ise Osmaneli ve Gölpazarı ilçeleri bulunmaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 80 metre, yüzölçümü 666 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %14,90'lık kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 47.782'dir.

Geyve İlçe Görüşmeleri

Geyve Kaymakamı İdris AKBİYİK, 11 Şubat 2013 tarihinde makamında ziyaret edilmiştir. Toplantıya, Geyve Jandarma Bölük Komutanı Lütfü VAROL, Geyve Emniyet Müdürü Ali SARIKAYA, Kaymakamlık Yazı İşleri Müdürü Atilla VARDAR, İlçe Tarım Müdürü Taner KATİPOĞLU ve Geyve Vergi Dairesi Müdürü Gaffar Koçak katılım sağlamıştır. Görüşmede Geyve ilçesine ilişkin imar durumu, organize sanayi bölgesi yatırımı, başta kültür, doğa ve yayla olmak üzere turizm olanaklarının geliştirilmesine yönelik projeler, roman vatandaşların olanaklarının artırılması, tarımsal ürünlerin durumları ve bunlara ilişkin yatırım olanakları, verimli toprakların daha verimli nasıl kullanılabileceği, sosyal ve kültürel olanakların artırılması için nelerin yapılabileceği ve hayvancılığın geliştirilmesine yönelik faaliyetler değerlendirilerek Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmalarında kullanılmak üzere not edilmiştir.

Fotoğraf 1: Geyve Kaymakamlığı Ziyareti

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	2.366	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.903	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	13.697	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	7.634	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	1.701	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	6.445	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	2.268	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	80	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	22	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	706	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	36.822	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	93,57	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	5,53	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	53	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	341	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	8.955	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	461	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	24	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	33	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	48	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	87,70	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Geyve Meslek Yüksekokulu- Geyve**

Sakarya Üniversitesi Geyve Yerleşkesi içerisinde Geyve Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. 1995 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Geyve Meslek Yüksek Okulu'nda Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, Dış Ticaret Bölümü, Emlak ve Emlak Yönetimi Bölümü, İşletme Yönetimi Bölümü, Mimari Restorasyon Bölümü, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları bölümleri olmak üzere 6 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Yüksekokulda, 646 erkek, 823 kız olmak üzere toplam 1469 öğrenci ve 4 yardımcı doçent, 13 öğretim görevlisi olmak üzere 17 akademik personel bulunmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Geyve Anadolu Sağlık Meslek Lisesi

Geyve Teknik Lise Ve Mesleki Ve Teknik Eğitim Merkezi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	6	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	11	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	33	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	6	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	11	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	23	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	107	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,93	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	12,52	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	8.203	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	1.943	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	203	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	1.343	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	715	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	698	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	437	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	29	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	158	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	11	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	214	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	23,69	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	2,47	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	16,37	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	8,72	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	8,51	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	5,33	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,13	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	2,61	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	898	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	941.103.825	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	19.696	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	3	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Geyve İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Geyve	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	49.455.390	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	23.016.856	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	4.183	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	2.066	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	203	6.381	27.777

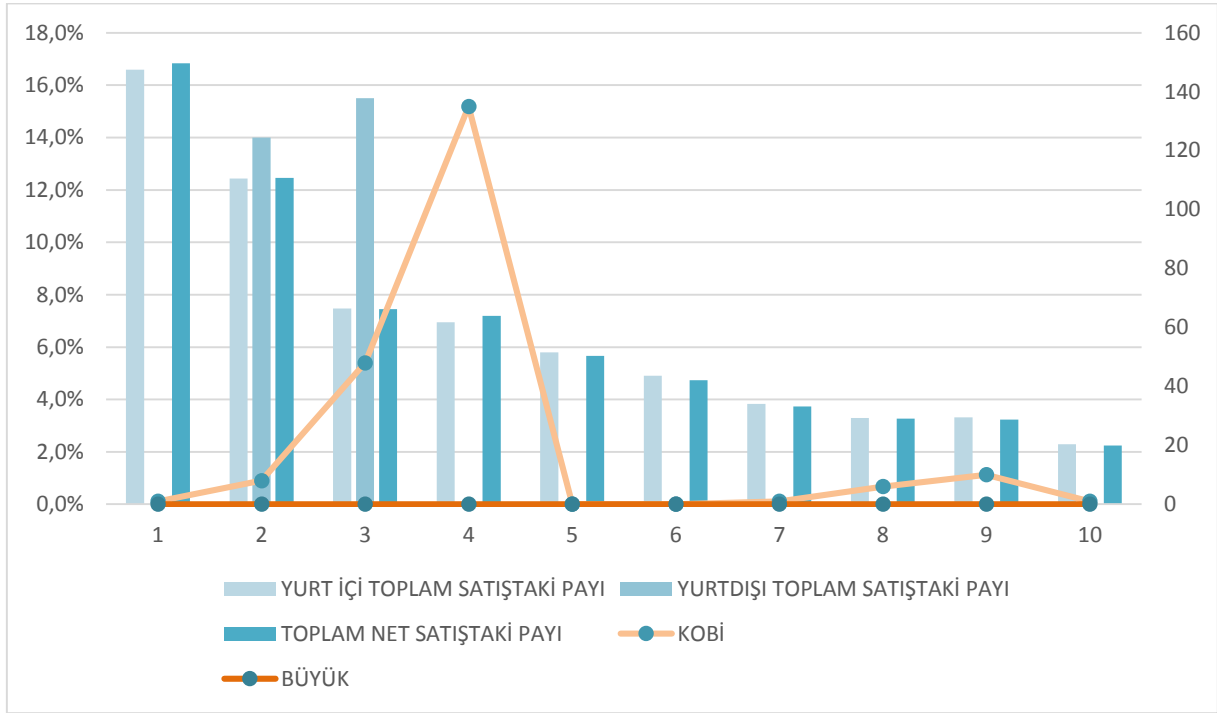
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Geyve ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Geyve İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Geyve	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	917.916.111	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	1.752.546	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	941.103.825	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	22.226.731	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	97,50%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	0,18%	15,10%
Toplam işletme sayısı	816	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	795	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	18	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	3	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	66,83%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	29,51%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	26,00%	0,07%

Grafik 1. Geyve İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Geyve İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Tarım, Hayvancılık Ve Ormancılık Makine Ve Ekipmanları İle Aksam Ve Parçalarının Toptan Ticareti	16,60%	0,00%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	12,44%	14,00%	6	2	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	7,47%	15,50%	48	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	6,95%	0,02%	135	0	0	0
Tuğla, Kiremit, Briket, Kaldırım Taşı Vb. İnşaat Malzemeleri Toptan Ticareti	5,79%	0,00%	0	0	0	0
Metalden Prefabrik Yapıların, Köprülerin, Köprü Parçalarının, Kulelerin, Kafes Direklerin, Konstrüks	4,91%	0,00%	0	0	0	0
Tekstil Elyaf Ve İpliklerini Ağartma Ve Boyama Hizmetleri (Kasarlama Dahil)	3,84%	0,00%	0	0	1	0
Şehirler Arası Tarifeli Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı	3,29%	0,00%	6	0	0	0
Çay Ocakları, Kiraathaneler, Kahvehaneler, Kafeler, Meyve Suyu Salonları Ve Çay Bahçelerinde İçecek	3,32%	0,00%	10	0	0	0
Hazır Beton İmalatı	2,29%	0,00%	0	0	1	0

Geyve İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.) (Gaz Ve Petrol Ürünleri Ha	135	0	0	0	135
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda,	48	0	0	0	48
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	46	0	0	0	46
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı (Şehir	39	0	0	0	39
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri (Garson Servisi Sunanlar İle Self Se	20	2	0	0	22
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri (Gayrimenkulün Ücret Veya Sözleşme Temeline Dayalı Olarak Sat	14	0	0	0	14
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı (Müstakil Konutlar, Birden Çok Ailenin Oturduğu Binalar, Gökdelenler	11	1	1	0	13
Diğer Taze Meyve Sebze Toptan Ticareti (Patates Dahil)	12	0	0	0	12
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Et Perakende Ticareti (Sakatatlar, Av Ve Kümes Hayvanı E	11	0	0	0	11
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hırdavat (Nalburiye) Malzemesi Ve El Aletleri Perakende	10	1	0	0	11
Öğrenci Ve İşçi Yurtları, Pansiyonlar Ve Odası Kiralanan Evlerde Yapılan Konaklama Faaliyetleri (Tat	11	0	0	0	11

Tarım Göstergeleri

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	13.500	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	15.870	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	1.625.442	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	2.868	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	96	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	177.018	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	82.369	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	15.000	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	22.460	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	57.062	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	127	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	33.290	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	52.057	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	73.594	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	1.515.763	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Geyve Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Güney Marmara Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Geyve ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Geyve	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	55	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	1.832	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	1.887	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	178	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	3.911	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	4.089	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Geyve	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	-	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	-	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	1.134	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	3.571	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	432.304	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	240	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	278	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	30	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	36	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	98	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	111	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	125010	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	36090	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	30	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

HENDEK İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Hendek İlçesi Genel Görünümü	2
Hendek İlçe Görüşmeleri.....	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	2
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
Ekonomi Göstergeleri	6
Hendek İlçesi Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Tarım Göstergeleri	9
Turizm Göstergeleri	10
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Hendek İlçesi Genel Görünümü

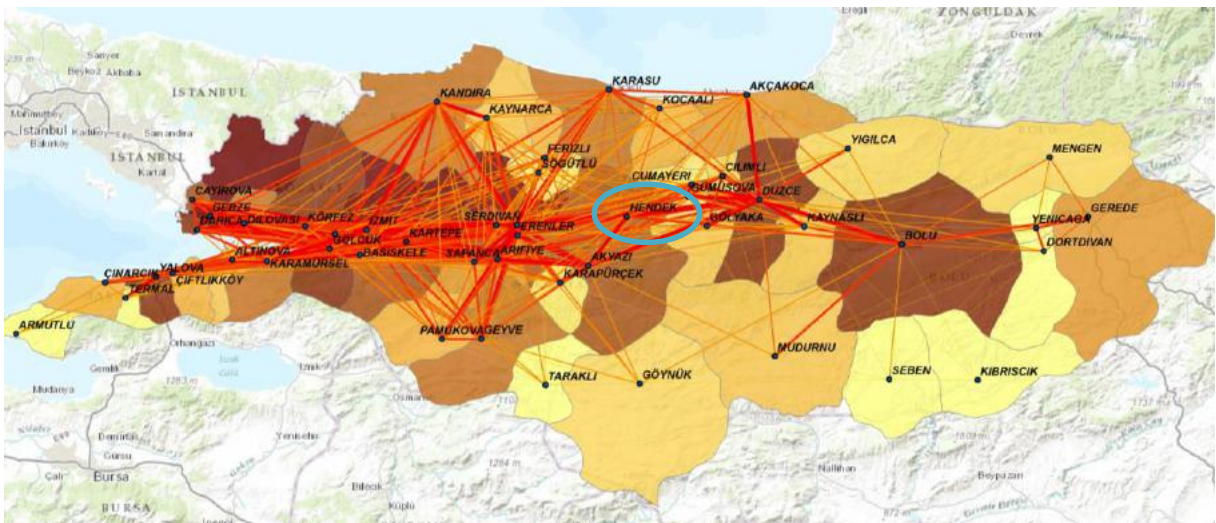
Sakarya ilinin ilçesi olan Hendek'in, kuzeyinde Kocaali ve Karasu ilçeleri, güneyi ve güneybatısında Akyazı ilçesi, batısında Adapazarı ilçesi, kuzeybatısında Ferizli ve Söğüt ilçeleri, doğusunda ise Düzce-Gümüşova ve Düzce-Gölyaka ilçeleri yer almaktadır. İlçeye bağlı 16 mahalle, 3 belediye, 70 adet köy bulunmaktadır. Kaynarca'nın yüzölçümü 332 km² olup, Sakarya ili yüzölçümünün %14,69'unu kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre, ilçenin toplam nüfusu 75.113'dür.

Hendek İlçe Görüşmeleri

18 Mart 2013 tarihinde Hendek Kaymakamı Mustafa AYHAN makamında ziyaret edilmiş ve toplantı gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda Hendek Organize Sanayi Bölgesi'nin Bölge Müdürlüğü görevini yürütmekte olan Sayın Mustafa AYHAN'dan, organize sanayi bölgesine ilişkin bilgiler de edinilmiştir. Toplantıda, Hendek ilçesi'nin 2023 yılında eğitim ve sanayi merkezi olmasının istendiği, bu kapsamda sanayi sektörünü besleyen ve onunla bütünleşik olan bir eğitim sektörünün geliştirilmeye çalışıldığı, sanayinin aynı zamanda tarıma dayalı olmasının gerekliliği, fındık üretiminde uzmanlaşılmasının önemi, gelişen sanayi ile birlikte ilçede ortaya çıkan ihtiyaçlar, Hendek ilçesinin Doğu Marmara Bölgesi ve İstanbul ile bir bütün halinde değerlendirilmesi gerektiği, Doğu Marmara Bölgesi'nin nitelikli kentleşebilmesi için yapılması gereken uygulamalar ele alınarak değerlendirilmiştir.

Diğer İlçelerle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Hendek'in Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İlçe Merkez Nüfus</i>	46.276	680.637	2.740.512	58.448.431
<i>Belde/ Köy nüfusu</i>	28.837	221.630	635.818	17.178.953
<i>Toplam Nüfus</i>	75.113	902.267	3.376.330	75.627.384
<i>Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)</i>	3,91	3,90	-	3,80
<i>Yıllık nüfus artış Hızı (%)</i>	16,04	15,31	18,19	12,01
<i>İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (%)</i>	35,10	23,52	21,60	18,35
<i>Şehirleşme Oranı (%)</i>	61,61	0,75	0,81	0,77
<i>Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)</i>	50.997	621.528	2.343.270	51.088.202
<i>Genç Nüfus (0-14)</i>	17.667	207.587	777.050	18.857.179
<i>Yaşlı Nüfus (64+)</i>	6.449	73.152	256.010	5.682.003
<i>Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)</i>	67,89	0,69	0,69	0,68
<i>Genç Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	34,64	0,33	0,33	0,37
<i>Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	12,65	0,12	0,11	0,11
<i>Toplam Yaş Bağımlılık Oranı</i>	32,11	0,45	0,44	0,48
<i>Nüfus Yoğunluğu</i>	114,33	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	3.292	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	2.451	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	19.539	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	11.581	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	2.798	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	12.342	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	4.010	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	214	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	79	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	1.005	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	57.311	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	94,26	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	6,41	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	99	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	543	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	14.569	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	739	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	32	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	35	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	42	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	88,37	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Hendek Meslek Yüksekokulu– Hendek**

1994 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Sakarya Üniversitesi Hendek Meslek Yüksekokulu'nda Bilgisayar Programcılığı, Elektrik, Elektronik Teknolojisi, İnşaat Teknolojisi, İşletme Yönetimi, Makine, Makine Resim ve Konstriksiyon, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Pazarlama bölümleri olmak üzere 9 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. Sakarya Üniversitesi Hendek Meslek Yüksek Okulu'nda ÖSYM'nin yayınladığı 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre, 1332 erkek, 475 kız olmak üzere toplam 1807 öğrenci öğrenim görmekte olup, 1 profesör, 1 doçent, 4 yardımcı doçent, 20 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 26 akademik personel görev yapmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Hendek Anadolu Kalkınma Vakfı Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Hendek Anadolu Sağlık Meslek Lisesi

Hendek Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Hendek Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Hendek Ticaret Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	10	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	16	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	43	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	10	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	16	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	24	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	139	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,33	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	7,63	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	22.175	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	9.645	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	59	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	4.198	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	1.655	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	970	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	708	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	83	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	181	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	38	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	351	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	43,49	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,27	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	18,93	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	7,46	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	4,37	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	3,19	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,17	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	1,58	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	1.676	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	2.556.332.408	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	34.033	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	8	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Hendek İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Hendek	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	106.359.854	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	54.468.603	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam*	7.162	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı*	3.309	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	408	6.381	27.777

* Akçakoca Vergi Dairesi ile Akçakoca Mal Müdürlüğü'ne ilişkin toplam mükellef sayıları edinilememiş olup, Akçakoca Vergi Dairesi kayıtlarında bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellef sayıları esas alınmıştır.

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Hendek ilçesinde, Sakarya İl. Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, bilgileri aşağıdaki gibidir.

OSB BİLGİLERİ	Sakarya İl OSB
Kuruluş Yılı	1997
Birincil Ağırlıklı Sektör	Otomotiv ve Madeni Eşya Sanayi
OSB'nin Büyüklüğü (Hektar)	358
Toplam Sanayi Parsel Sayısı	93
Tahsis Edilen Sanayi Parsel Sayısı	92
İnşaa Halindeki Parsel Sayısı	64
Üretimdeki Firma Sayısı	25
İnşaa Halindeki Firma Sayısı	64
OSB'de Toplam Çalışan Sayısı	4.260
Bölge Müdürlüğünde Çalışan Sayısı	9

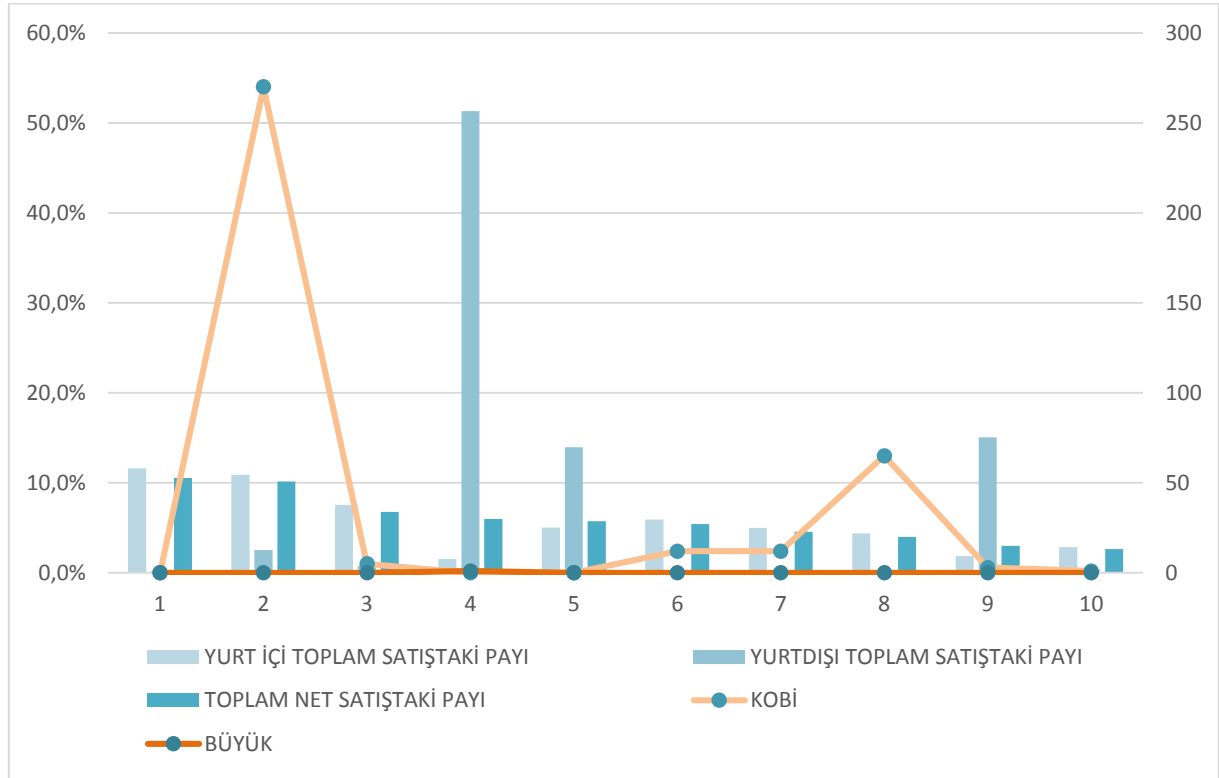
Kaynak: OSBÜK OSB Bilgi Sitesi, Mart 2013

Hendek İlçesi Gelir Göstergeleri

Gösterge	Hendek	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	2.323.897.320	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	222.428.425	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	2.556.332.408	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	-8.058.457	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	90,90%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	8,70%	15,10%
Toplam işletme sayısı	1.387	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	1.351	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	30	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	5	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	1	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	58,84%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	84,24%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	26,60%	0,07%

Grafik 1. Hendek İlçesi Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları

Hendek İlçesi Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kavrulmuş, Tuzlanmış Vb. Şekilde İşlem Görmüş Sert Kabuklu Yemişler İle Bu Meyvelerin Püre Ve Ezmeleri	11,60%	0,20%	0	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	10,89%	2,55%	267	3	0	0
Su Toptan Ticareti (Su İstasyonları Dahil, Şebeke Suyu Hariç)	7,57%	0,80%	5	0	0	0
Çikolata Ve Kakao İçeren Şekerlemelerin İmalatı	1,53%	51,31%	0	0	0	1
Makarna, Şehriye, Kuskus Ve Benzeri Mamullerin İmalatı (Doldurulmuş Veya Dondurulmuş Olanlar Dahil)	5,02%	13,95%	0	0	0	0
Fındık, Antep Fıstığı, Yer Fıstığı Ve Ceviz Toptan Ticareti (Kavrulmuş Olanlar Hariç)	5,90%	0,00%	12	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	4,40%	0,00%	65	0	0	0
Çelikten/Demirden Yapılmış Tüp, Boru, İçi Boş Profiller Ve İlgili Bağlantı Parçalarının İmalatı	1,86%	15,07%	2	1	0	0
Tahıl Toptan Ticareti (Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Mısır, Çeltik Vb.)	2,87%	0,35%	1	0	0	0

Hendek İlçesi İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	267	3	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	104	0	0	0
Bakal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	65	0	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	27	5	0	0
Fırın Ürünleri İmalatı (Ekmek, Pide, Simit, Vb. Dahil, Taze Pastane Ürünlerinin İmalatı Hariç)	18	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	17	2	0	0
Kantinlerin Faaliyetleri (Spor, Fabrika, Okul Veya İşyeri Kantinleri, Vb.)	19	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hırdavat (Nalburiye) Malzemesi Ve El Aletleri Perakende	17	1	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Et Perakende Ticareti	17	0	0	0
Çay Ocakları, Kırathaneler, Kahvehaneler, Kafeler, Meyve Suyu Salonları Ve Çay Bahçelerinde İçecek	17	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	15.359	176.317	494.232	14.022.347
<i>Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	3.160	62.114	294.313	35.782.519
<i>Kümes hayvanı sayısı (toplam)</i>	2.467.600	19.454.221	62.823.555	257.505.341
<i>Arı kovanı sayısı</i>	13.500	54.171	180.108	6.348.009
<i>Toplam at sayısı</i>	179	605	2.669	141.422
<i>Toplam tarım alanı (dekar)</i>	180.149	1.830.919	4.796.129	237.954.813
<i>Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)</i>	47.677	907.090	2.620.681	154.644.523
<i>Nadas alanı (dekar)</i>	0	17.700	313.141	42.861.366
<i>Sebze bahçeleri alanı (dekar)</i>	7.790	79.117	136.905	8.271.142
<i>Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)</i>	124.382	815.656	1.704.229	32.129.886
<i>Süs Bitkileri Alanı (Dekar)</i>	300	11.356	21.173	47.895
<i>Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)</i>	59.504	1.339.646	2.578.229	95.328.184
<i>Sebze üretimi (ton)</i>	17.068	216.377	372.830	27.752.706
<i>Meyve Üretimi (ton)</i>	29.863	315.937	568.742	19.270.175
<i>Meyve üretimi (ağaç sayısı)</i>	6.231.100	36.841.179	78.739.336	814.612.268
<i>Kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
<i>Örtüaltı sebze üretimi (ton)</i>	0	4.604	48.933	5.856.199
<i>Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Hendek Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Hendek ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Hendek	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	356	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	12.663	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	13.019	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	989	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	12.663	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	13.652	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Hendek	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	13	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	-	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	2.186	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	7.156	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.797.283	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	448	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	418	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	83	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	95	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	246	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	228	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	21	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	237675	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	121920	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	3660	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

KARAPÜRÇEK İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Karapürçek İlçesi Genel Görünümü	2
Karapürçek İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçelerle İlişkiler	2
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	3
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	4
Ekonomi Göstergeleri	5
Organize Sanayi Bölgesi	5
Karapürçek İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 6 Sektör)	7
Tarım Göstergeleri	7
Turizm Göstergeleri	8

mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
İlçe Merkez Nüfus	7.418	680.637	2.740.512	58.448.431
Belde/ Köy nüfusu	4.951	221.630	635.818	17.178.953
Toplam Nüfus	12.369	902.267	3.376.330	75.627.384
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)	4,39	3,90	-	3,80
Yıllık nüfus artış Hızı (%)	4,70	15,31	18,19	12,01
İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (%)	4,05	23,52	21,60	18,35
Şehirleşme Oranı (%)	59,97	0,75	0,81	0,77
Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)	8.045	621.528	2.343.270	51.088.202
Genç Nüfus (0-14)	3.325	207.587	777.050	18.857.179
Yaşlı Nüfus (64+)	999	73.152	256.010	5.682.003
Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş)	65,04	0,69	0,69	0,68
Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)				
Genç Nüfus Bağımlılık Oranı	41,33	0,33	0,33	0,37
Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı	12,42	0,12	0,11	0,11
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	34,96	0,45	0,44	0,48
Nüfus Yoğunluğu	104,82	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
Okuma yazma bilmeyen*	567	30.528	102.487	2.784.257
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *	399	27.948	110.039	3.784.667
İlkokul mezunu *	3.223	214.293	709.770	15.220.028
İlköğretim mezunu *	2.444	143.538	552.855	11.617.159
Ortaokul veya dengi okul mezunu *	498	37.951	141.490	2.849.999
Lise veya dengi okul mezunu *	1.361	155.478	617.613	12.096.830
Yüksekokul veya fakülte mezunu *	361	60.363	263.651	5.913.187
Yüksek lisans mezunu *	12	3895	15672	416741
Doktora mezunu *	6	1298	4511	122619
Bilinmeyen *	170	16.700	72.148	1.716.318
Toplam *	9.041	691.992	2.590.236	56.521.805
Okur Yazar Nüfus Oranı	93,73	95,59	96,04	95,07
22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı	3,47	11,46	13,23	14,00
Okul Sayısı	16	1.269	3.958	94.189
Derslik Sayısı	96	8.163	31.665	668.008
Öğrenci Sayısı	2.259	260.236	975.972	22.230.075
Öğretmen Sayısı	89	12.972	49.023	1.124.525
İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	23	27	26	30
Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	0	31	30	31
Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci	20	40	34	34
Kadınlarda Okuryazarlık Oranı	87,11	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul**

Karapürçek ilçesinde, Sakarya Üniversitesi'ne bağlı yüksekokul bulunmamaktadır.

2. Meslek Liseleri

Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Lise

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	-	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	-	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	5	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	-	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	-	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	3	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	21	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	5,52	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	27,27	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	2.670	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	531	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	34	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	1.795	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	53	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanlar	77	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetlerinde Çalışanlar	8	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışanlar	2	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	3	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	-	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde Çalışanlar	23	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	19,89	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	1,27	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	67,23	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	1,99	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşmede Çalışanların Oranı	2,88	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmetlerinde Çalışanların Oranı	0,30	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde Çalışanların Oranı	0,86	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	105	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	112.853.052	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişi başına Düşen Net Satış	9.124	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	0	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Karapürçek İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Karapürçek	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	7.743.094	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	2.658.591	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	769	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	410	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	32	6.381	27.777

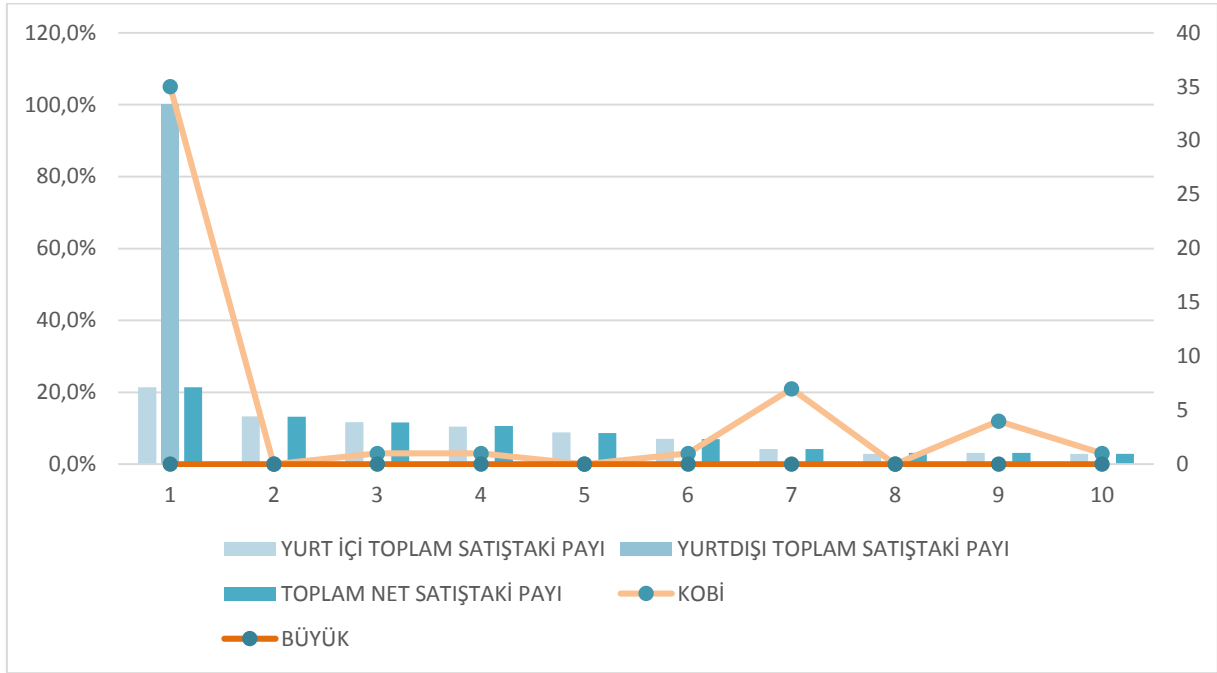
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Karapürçek ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Karapürçek İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Karapürçek	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	112.054.899	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	2.584	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	112.853.052	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	2.630.196	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	99,29%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	0,02%	15,10%
Toplam işletme sayısı	126	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	123	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	3	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	-	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	-	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	86,03%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	100,00%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	39,68 %	0,07%

Grafik 1. Karapürçek İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Karapürçek İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	21,44%	100,00%	35	0	0	0
Fındık, Antep Fıstığı, Yer Fıstığı Ve Ceviz Toptan Ticareti (Kavrulmuş Olanlar Hariç)	13,32%	0,00%	0	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hububat, Un Ve Zahire Ürünleri Perakende Ticareti	11,68%	0,00%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	10,44%	0,00%	0	1	0	0
Çakıl Ve Kum Ocakçılığı (Taşların Kırılması İle Kil Ve Kaolin Madenciliği Hariç)	8,83%	0,00%	0	0	0	0
Kereste İmalatı (Ağaçların Biçilmesi, Planyalanması, Rendelenmesi Ve Şekillendirilmesi Faaliyetleri)	7,08%	0,00%	1	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda,	4,24%	0,00%	7	0	0	0
Tarım Kredi Kooperatiflerinin Kredi Verme Faaliyetleri	2,91%	0,00%	0	0	0	0
Zemin Ve Arazi Hazırlama, Alanın Temizlenmesi İle Kazı Ve Hafriyat İşleri	3,17%	0,00%	4	0	0	0
Ağacın İlk İşlenmesinden Elde Edilen Ürünlerin Toptan Ticareti	2,92%	0,00%	0	1	0	0

Karapürçek İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 6 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	35	0	0	0	35
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	10	0	0	0	10
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	7	0	0	0	7
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	5	0	0	0	5
Zemin Ve Arazi Hazırlama, Alanın Temizlenmesi İle Kazı Ve Hafriyat İşleri	4	0	0	0	4
Tuğla, Kiremit, Briket, Kaldırım Taşı Vb. İnşaat Malzemeleri Toptan Ticareti	3	0	0	0	3

Tarım Göstergeleri

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	4.069	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	1.635	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	351.119	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	1.457	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	26	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	30.707	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	2.253	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	296	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	28.133	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	25	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	4.858	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	485	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	4.533	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	1.108.460	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Karapürçek Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Karapürçek ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinde ilçeye ilişkin gösterge bulunmamaktadır.

	Karapürçek	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	0	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	0	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	0	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	0	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	0	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	0	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Karapürçek	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	457	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	1.427	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	694.236	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	111	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	103	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	30	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	15	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	42	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	41	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	54.040	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	15.420	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	160	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

KARASU İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Karasu İlçesi Genel Görünümü	2
Karasu İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	5
İstihdam Göstergeleri	6
Ekonomi Göstergeleri	6
Karasu İlçesi Ekonomi Göstergeleri.....	6
Organize Sanayi Bölgesi	7
Tarım Göstergeleri	9
Turizm Göstergeleri	10
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Karasu İlçesi Genel Görünümü

Sakarya ilinin ilçesi olan Karasu'nun doğusunda Düzce ve Bolu illeri, güneyinde Hendek ilçesi, güneybatısında Sakarya merkez, batısında yine Sakarya Merkez ilçesi ve Kaynarca ilçesi, kuzeyinde ise Karadeniz bulunmaktadır. Marmara Bölgesi'nin Batı Karadeniz ile birleştiği yerde, Sakarya'nın kuzeyinde yer alan ilçe toprakları hafif dalgalı alçak alanlardan oluşmaktadır. Karadeniz kıyısındaki düzlüklerin gerisinde hafif eğimlerle yükselen alanlar, bu alanların güneyinde de dalgalı düzlükler bulunmaktadır. Karasu'nun denizden yüksekliği 31 metre, yüzölçümü 405 km² olup, Sakarya ili yüzölçümünün %9,05'ini kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre, ilçenin toplam nüfusu 54.434'dür.

Karasu İlçe Görüşmeleri

7 Şubat 2013 tarihinde Karasu Kaymakamı Şafak GÜRÇAM makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmede, Karasu ilçesinin imar durumu ele alınarak ilçenin mevcut yapılaşma durumu değerlendirilmiştir. Toplantı vasıtasıyla ayrıca, Karasu'da bulunan eğlence mekanları ile ilgili çalışmalar, Sakarya Nehrinin yol açtığı kıyı erozyonunun önlenmesine ilişkin çalışmalar, mevcut organize sanayi bölgesi ile ilgili bilgilere, Batı Karadeniz Kıyı Koridoru projesine ve Karasu'nun turizm potansiyeline ilişkin bilgilere, beklenen yatırım projeleri hakkında bilgilere, Karasu'da balıkçılık sektörüne ilişkin detaylara ve fındık başta olmak tarım sektörünün yapısına ilişkin bilgiler edinilmiştir.

Aynı tarihte Karasu Belediye Başkan Yardımcısı Hilmi ERBATAN makamında ziyaret edilmiştir. Başta Karasu'nun 2023 vizyonuna ilişkin projelerin konuşulduğu görüşmede, Sayın ERBATAN'ın gerçekleştirmiş olduğu sunum aracılığıyla Karasu'ya ilişkin bir çok konu hakkında detaylı bilgi edinilmiştir. Önemli verileri içeren sunum, Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmaları kapsamında kullanılmak üzere yetkililerden temin edilmiştir.

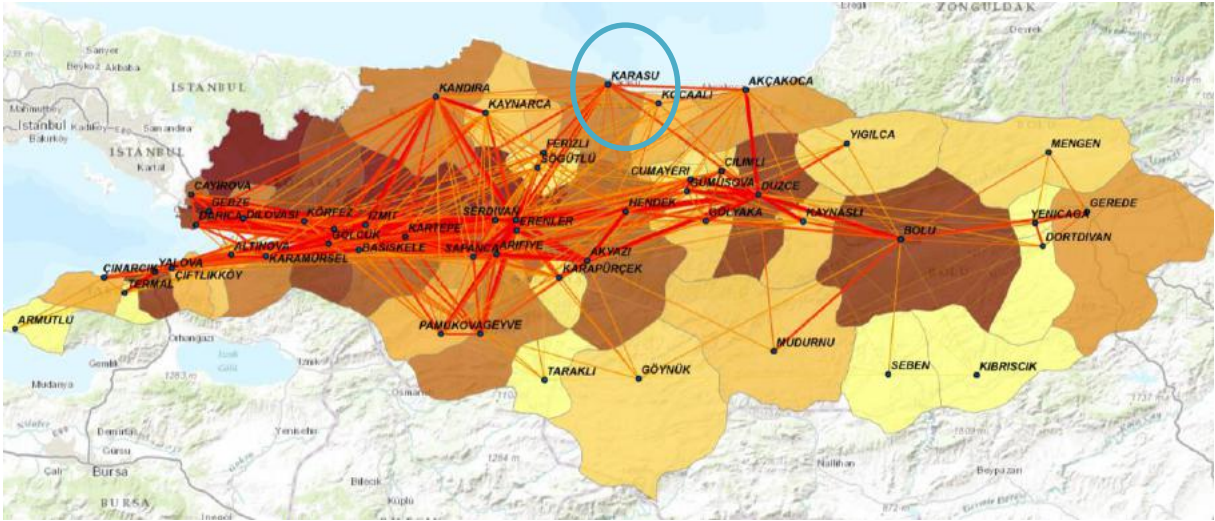

Fotoğraf 1: Karasu Kaymakamlığı Ziyareti

Diğer İlçeler İle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Karasu'nun Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
İlçe Merkez Nüfus	30.746	680.637	2.740.512	58.448.431
Belde/ Köy nüfusu	23.688	221.630	635.818	17.178.953
Toplam Nüfus	54.434	902.267	3.376.330	75.627.384
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)	3,72	3,90	-	3,80
Yıllık nüfus artış Hızı (‰)	9,34	15,31	18,19	12,01
İl/İlçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (‰)	37,48	23,52	21,60	18,35
Şehirleşme Oranı (%)	56,48	0,75	0,81	0,77
Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)	36.967	621.528	2.343.270	51.088.202
Genç Nüfus (0-14)	12.617	207.587	777.050	18.857.179
Yaşlı Nüfus (64+)	4.850	73.152	256.010	5.682.003
Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)	67,91	0,69	0,69	0,68
Genç Nüfus Bağımlılık Oranı	34,13	0,33	0,33	0,37
Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı	13,12	0,12	0,11	0,11
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	32,09	0,45	0,44	0,48
Nüfus Yoğunluğu	134,40	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
Okuma yazma bilmeyen *	2.467	30.528	102.487	2.784.257
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *	2.271	27.948	110.039	3.784.667
İlkokul mezunu *	15.035	214.293	709.770	15.220.028
İlköğretim mezunu *	9.161	143.538	552.855	11.617.159
Ortaokul veya dengi okul mezunu *	2.214	37.951	141.490	2.849.999
Lise veya dengi okul mezunu *	6.880	155.478	617.613	12.096.830
Yüksekokul veya fakülte mezunu *	2.631	60.363	263.651	5.913.187
Yüksek lisans mezunu *	108	3895	15672	416741
Doktora mezunu *	18	1298	4511	122619
Bilinmeyen *	967	16.700	72.148	1.716.318
Toplam *	41.752	691.992	2.590.236	56.521.805
Okur Yazar Nüfus Oranı	94,09	95,59	96,04	95,07
22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı	5,64	11,46	13,23	14,00
Okul Sayısı	65	1.269	3.958	94.189
Derslik Sayısı	442	8.163	31.665	668.008
Öğrenci Sayısı	11.293	260.236	975.972	22.230.075
Öğretmen Sayısı	623	12.972	49.023	1.124.525
İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	24	27	26	30
Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	28	31	30	31
Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci	42	40	34	34
Kadınlarda Okuryazarlık Oranı	87,79	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012

1. Üniversite, Yüksek Okul

Sakarya Üniversitesi Karasu Yerleşkesi – Karasu

Sakarya Üniversitesi Karasu Yerleşkesi içerisinde Karasu Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. 2000 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Karasu Meslek Yüksek Okulu'nda Bilgisayar Programcılığı, Makine ve Metal Teknolojileri, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Turizm ve Otel İşletmeciliği bölümleri olmak üzere 4 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. Karasu Meslek Yüksek Okulu'nda ÖSYM'nin yayınladığı 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre, 896 erkek, 531 kız olmak üzere toplam 1427 öğrenci öğrenim görmekte olup, 4 yardımcı doçent, 10 öğretim görevlisi, 1 okutman olmak üzere toplam 15 akademik personel görev yapmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Karasu Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Karasu Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Ambulans Sayıları</i>	1	29	277	3.351
<i>Diş Ünit Sayıları</i>	9	174	747	-
<i>Uzman Hekim Sayısı</i>	16	644	2.733	68.065
<i>Toplam Hekim Sayısı</i>	40	1.177	4.982	124.785
<i>Diş Hekimi Sayısı</i>	9	209	904	20.419
<i>Eczacı Sayısı</i>	6	210	873	25.713
<i>Toplam Sağlık Çalışanı</i>	24	577	11.229	175.456
<i>Mevcut Yatak Sayısı</i>	118	2.913	9.026	200.413
<i>5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>Anne Ölüm Oranı (yüz binde)</i>	0,00	23,56	-	15,5
<i>Kaba Ölüm Oranı (binde)</i>	6,53	5,73	-	-
<i>Bebek Ölüm Oranı (binde)</i>	6,56	8,01	-	7,7
<i>Neonatal Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>112 Acil Yardım İstasyon Sayısı</i>	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Toplam Çalışan Sayısı</i>	9.298	251.650	1.241.756	24.486.161
<i>Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	881	90.433	434.886	5.749.245
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	72	1.198	5.554	267.896
<i>İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	4.636	48.034	227.087	5.074.458
<i>Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	18	24.912	99.950	3.119.259
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	237	12.277	88.532	1.712.994
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	288	9.941	42.938	1.372.213
<i>Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	58	1.343	5.543	252.384
<i>Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	76	4.446	17.293	508.252
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	602	2.526	10.563	279.325
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	180	8.531	48.437	1.189.707
<i>Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	9,48	0,36	0,35	0,23
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,77	0,00	0,00	0,01
<i>İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	49,86	0,19	0,18	0,21
<i>Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,19	0,10	0,08	0,13
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	2,55	0,05	0,07	0,07
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	3,10	0,04	0,03	0,06
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	6,47	0,01	0,01	0,01
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,94	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İşyeri Sayısı</i>	1.275	22.535	90.596	2.054.616
<i>Yörede Gerçekleşen Net Satış</i>	1.479.921.019	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
<i>Kişibaşına Düşen Net Satış</i>	27.187	1.000.020	3.249.379	102.231,50
<i>Banka Şube Sayısı*</i>	7	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Karasu İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Karasu	Sakarya	TR42
<i>Genel Bütçe Geliri Tahakkuk</i>	65.598.605	2.038.660.757	43.982.209.999
<i>Genel Bütçe Geliri Tahsilat</i>	37.165.651	1.209.717.060	39.454.931.415
<i>Mükellef Sayısı Toplam*</i>	4.960	100.952	425.006
<i>Gelir Vergisi Mükellef Sayısı*</i>	2.363	45.449	127.169
<i>Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı</i>	250	6.381	27.777

* Akçakoca Vergi Dairesi ile Akçakoca Mal Müdürlüğü'ne ilişkin toplam mükellef sayıları edinilememiş olup, Akçakoca Vergi Dairesi kayıtlarında bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellef sayıları esas alınmıştır.

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

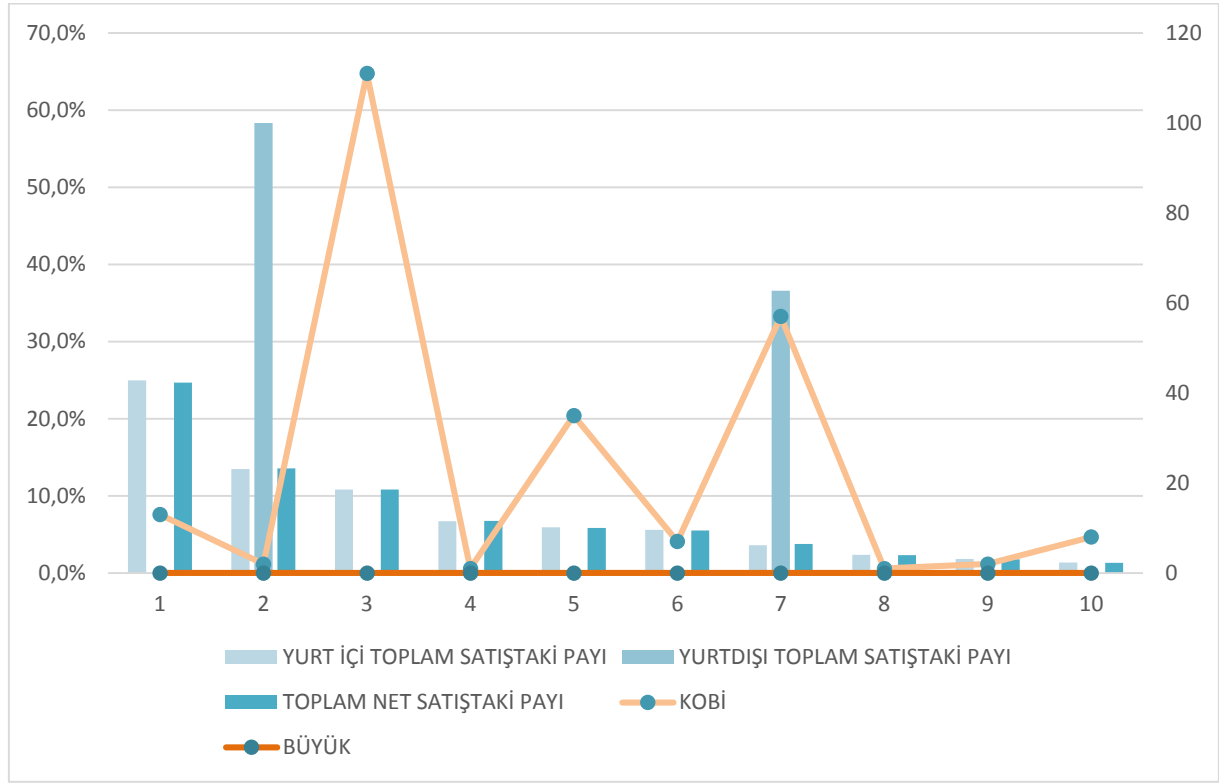
Karasu ilçesinde Karasu Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, ilgili bölgeye ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

<i>OSB BİLGİLERİ</i>	<i>Karasu OSB</i>
<i>Kuruluş Yılı</i>	2007
<i>Birincil Ağırlıklı Sektör</i>	Demir-Çelik
<i>OSB'nin Büyüklüğü (Hektar)</i>	44
<i>Toplam Sanayi Parsel Sayısı</i>	6
<i>Tahsis Edilen Sanayi Parsel Sayısı</i>	4
<i>İnşaa Halindeki Parsel Sayısı</i>	1
<i>Toplam Çalışan Sayısı</i>	0

Kaynak: OSBÜK OSB Bilgi Sitesi, Mart 2013

Karasu İlçesi için Gelir Göstergeleri

Gösterge	Karasu	TR42
<i>Gerçekleşen Yurtiçi Satış</i>	1.453.334.941	324.446.032.566
<i>Gerçekleşen Yurtdışı Satış</i>	8.233.926	57.257.856.885
<i>Gerçekleşen Net Satış</i>	1.479.921.019	379.151.679.909
<i>Gerçekleşen Net Kar/Zarar</i>	31.805.457	10.987.160.864
<i>Yurtiçi satışın net satış içindeki payı</i>	98,20%	85,56%
<i>Yurtdışı satışın net satış içindeki payı</i>	0,55%	15,10%
<i>Toplam işletme sayısı</i>	1.003	177.694
<i>MİKRO ölçekli işletme sayısı</i>	972	170.078
<i>KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı</i>	29	6.502
<i>ORTA ölçekli işletme sayısı</i>	2	888
<i>BÜYÜK ölçekli işletme sayısı</i>	0	226
<i>İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı</i>	76,28%	38,71%
<i>İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı</i>	94,93%	57,50%
<i>İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı</i>	24%	0,07%

Grafik 1. Karasu İlçesinde İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Karasu İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Fındık, Antep Fıstığı, Yer Fıstığı Ve Ceviz Toptan Ticareti (Kavrulmuş Olanlar Hariç)	24,98%	0,00%	13	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	13,46%	58,33%	2	0	0	0
Gıda Maddelerinin Bir Ücret Veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Toptan Satışını Yapan Aracılar	10,80%	0,00%	102	7	2	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı	6,72%	0,00%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	5,92%	0,00%	34	1	0	0
Bakal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	5,61%	0,00%	7	0	0	0
Tahıl Toptan Ticareti (Buğday, Arpa, Çavdar, Yulaf, Mısır, Çeltik Vb.)	3,59%	36,60%	56	1	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda İnsan Sağlığına Yönelik Eczacılık Ürünlerinin Perakende	2,34%	0,00%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hububat, Un Ve Zahire Ürünleri Perakende Ticareti	1,81%	0,00%	2	0	0	0
	1,35%	0,00%	8	0	0	0

Karasu İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı (Müstakil Konutlar, Birden Çok Ailenin Oturduğu Binalar, Gökdelenler)	102	7	2	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret (Belirli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda,	56	1	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri (Gayrimenkulün Ücret Veya Sözleşme Temeline Dayalı Olarak Sat	49	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	34	1	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	21	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hırdavat (Nalburiye) Malzemesi Ve El Aletleri Perakende	18	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	18	0	0	0
Fırın Ürünleri İmalatı (Ekmek, Pide, Simit, Vb. Dahil, Taze Pastane Ürünlerinin İmalatı Hariç)	17	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Diğer Dış Giyim Perakende Satışı	15	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	16.142	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	1.935	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	1.503.478	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	5.800	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	223.645	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	49.519	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	100	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	1.990	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	172.028	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	8	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	138.708	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	5.983	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	34.845	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	8.503.880	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	205	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Karasu Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar

oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Karasu ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Karasu ilçesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinden derlenen veriler aşağıdaki gibidir.

	Karasu	Sakarya	TR42
<i>Toplam Turizm Tesisi Sayısı</i>	24	66	214
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	4.379	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	67.714	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	72.093	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	18.051	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	140.622	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	158.673	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Karasu	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	2	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	955	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	3.156	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.152.501	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	267	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	283	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	63	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	71	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	94	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	105	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	2	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	170.255	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	40.380	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	350	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

KAYNARCA İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Kaynarca İlçesi Genel Görünümü	2
Kaynarca İlçe Görüşmeleri.....	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Kaynarca İlçesi Genel Görünümü

Sakarya ilinin ilçesi olan Kaynarca'nun doğusunda Karasu, batısında Kocaeli'ye bağlı Kandıra, güneyinde Adapazarı ilçesi ve Kuzeyinde Karadeniz bulunmaktadır. İlçenin il merkezine uzaklığı 34 km'dir. Kaynarca'nın denizden yüksekliği 50 metre, yüzölçümü 332 km² olup, Sakarya ili yüzölçümünün %7,42'sini kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre, ilçenin toplam nüfusu 23.317'dir.

Kaynarca İlçe Görüşmeleri

9 Mayıs 2013 tarihinde Kaynarca Kaymakamı Huriye KÜPELİ KAN ve Kaynarca Belediye Başkanı Zeynur ÖZEL ile makamlarında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde, Kaynarca'nın başta büyükbaş hayvancılık olmak üzere hayvancılık merkezi haline getirilebileceğine ilişkin hususlar, atıksu artıma tesisinin kurulmasına yönelik çalışmalar, kurulması planlanan organize sanayi bölgelerine ilişkin çalışmalar, devam etmekte olan ve gerçekleşmesi beklenen kamu yatırımlarına ilişkin projeler ele alınarak değerlendirilmiştir.

Fotoğraf 1: Kaynarca Kaymakamlığı Ziyareti

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	1.348	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.361	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	6.703	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	3.952	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	771	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	2.263	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	799	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	25	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	14	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	687	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	17.923	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	92,48	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	4,06	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	29	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	219	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	4.393	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	248	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	22	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	14	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	20	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	84,67	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Seyfettin Selim Meslek Yüksekokulu – Kaynarca**

2007 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Seyfettin Selim Meslek Yüksek Okulu'nda İşletme Yönetimi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Maliye, Bilgisayar Programcılığı bölümleri olmak üzere 4 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. Seyfettin Selim Meslek Yüksek Okulu'nda ÖSYM'nin yayınladığı 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre, 224 erkek, 248 kız olmak üzere toplam 472 öğrenci öğrenim görmekte olup, 1 yardımcı doçent, 6 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 7 akademik personel görev yapmaktadır.

Kaynarca Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu – Kaynarca

Sakarya Üniversitesi bünyesinde Kaynarca Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu açılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararı 3 Ocak 2012 tarihli 28162 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış olup, ilgili Yüksekokul'un eğitimlere yakın zamanda başlaması beklenmektedir.

2. Meslek Liseleri

Kaynarca Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	4	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	3	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	15	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	4	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	2	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	13	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	57	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,23	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	10,24	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	3.081	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	1.005	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocaklarında Çalışan Sayısı	0	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	695	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	218	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşmede Çalışan Sayısı	202	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	50	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetlerinde Çalışan Sayısı	26	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	20	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	10	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	296	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	32,62	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	22,56	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	7,08	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	6,56	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	1,62	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,32	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	9,61	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	400	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	728.652.435	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişi başına Düşen Net Satış	31.250	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	2	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

	Kaynarca	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	22.227.750	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	13.128.941	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam*	2.292	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı*	958	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	107	6.381	27.777

* Akçakoca Vergi Dairesi ile Akçakoca Mal Müdürlüğü'ne ilişkin toplam mükellef sayıları edinilememiş olup, Akçakoca Vergi Dairesi kayıtlarında bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellef sayıları esas alınmıştır.

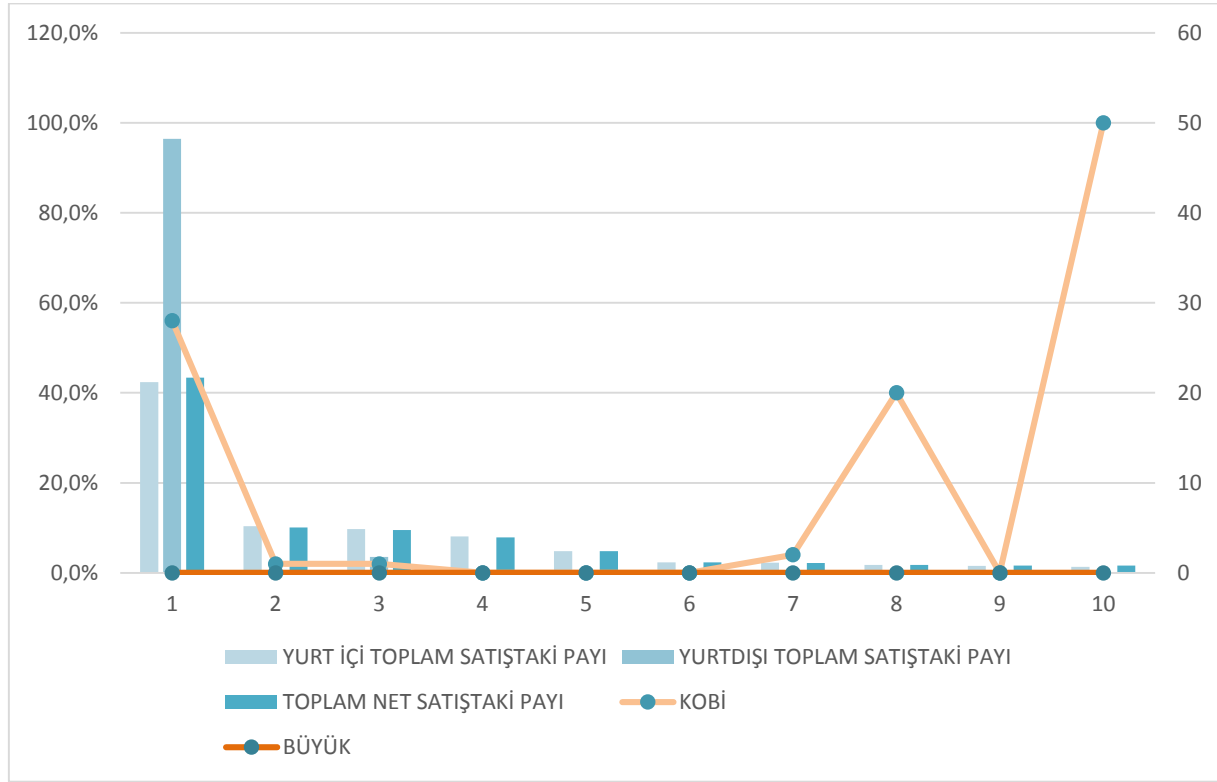
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Kaynarca Kaymakamlığı'nın 28 Haziran 2013 tarihli resmi internet sitesinden edinilen verilere göre, Kaynarca OSB'nin kurulması çalışmalarına 15 Mayıs 2006 tarihinde başlanmış olup, Gebze İlçesinde kurulu bulunan Organize Sanayi Genel Müdürlüğü ile görüşmeler yapılmış ve OSB dosyasının hazırlanması konusunda yeterli bilgiler alındıktan sonra dosya tamamlanarak 11 Temmuz 2006 tarihinde Sakarya Valiliğine sunulmuştur. Valilik onayını müteakip, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na onaylanmak üzere iletilmiştir. OSB onay bekleme aşamasında bulunmakta olup, toplam alanı 240 hektar olarak planlanmaktadır.

Kaynarca İlçesi Gelir Göstergeleri

Gösterge	Kaynarca	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	709.024.734	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	16.463.059	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	728.652.435	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	17.464.850	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	97,30%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	2,25%	15,10%
Toplam işletme sayısı	382	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	377	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	5	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	0	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	85,03%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	100,00%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	26,70%	0,07%

Grafik 1. Kaynarca İlçesi Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Kaynarca İlçesi Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kümes Hayvanlarının Yetiştirilmesi (Tavuk, Hindi, Ördek, Kaz Ve Beç Tavuğu Vb.)	42,41%	96,45%	26	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	10,39%	0,00%	1	0	0	0
Yumurta Ve Yumurta Ürünleri Toptan Ticareti	9,76%	3,55%	1	0	0	0
Tahılların Öğütülmesi Ve Un İmalatı (Mısır Unu, Kepek, Razmol Dahil, Pirinç Unu Hariç)	8,11%	0,00%	0	0	0	0
Süt Ürünleri Toptan Ticareti (İşlenmiş Süt, Süt Tozu, Yoğurt, Peynir, Kaymak, Tereyağ Vb.)	4,80%	0,00%	0	0	0	0
Tarım Kredi Kooperatiflerinin Kredi Verme Faaliyetleri	2,35%	0,00%	0	0	0	0
Hazır Beton İmalatı	2,25%	0,00%	2	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	1,78%	0,00%	20	0	0	0
İşlenmemiş Ağaç (Tomruk-Ham Haldeki) Toptan Ticareti (Orman Ağaçları, Endüstriyel Odunlar Vb.)	1,56%	0,00%	0	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	1,36%	0,00%	50	0	0	0

Kaynarca İlçesi İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	50	0	0	0
Kümes Hayvanlarının Yetiştirilmesi (Tavuk, Hindi, Ördek, Kaz Ve Beç Tavuğu Vb.)	26	2	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	24	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	20	0	0	0
Canlı Hayvanların Toptan Ticareti (Celepçilik) (Kümes Hayvanları Hariç)	18	0	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri (Gayrimenkulün Ücret Veya Sözleşme Temeline Dayalı Olarak Sat)	15	0	0	0
Karayolu İle Şehir İçi Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.) (Gaz Ve Petrol Ürünleri Hariç)	8	0	0	0
Çay Ocakları, Kırathaneler, Kahvehaneler, Kafeler, Meyve Suyu Salonları Ve Çay Bahçelerinde İçecek	8	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hububat, Un Ve Zahire Ürünleri Perakende Ticareti	7	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	7	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	27.436	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	3.472	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	4.595.112	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	1.600	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	196.275	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	153.061	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	8.370	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	34.844	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	0	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	303.254	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	21.748	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	5.968	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	1.443.384	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Kaynarca Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya

çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Kaynarca ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kaynarca ilçesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinden derlenen veriler aşağıdaki gibidir.

	Kaynarca	Sakarya	TR42
<i>Toplam Turizm Tesisi Sayısı</i>	0	66	214
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	0	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	0	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	0	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	0	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	0	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	0	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Kaynarca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	319	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	957	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	232.284	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	89	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	91	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	21	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	31	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	3	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	3	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	66560	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	180	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	60	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

KOCAALİ İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Kocaali İlçesi Genel Görünümü	2
Kocaali İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Kocaali İlçesi Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Kocaali İlçesi Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Kocaali İlçesi İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 8 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Kocaali İlçesi Genel Görünümü

Sakarya ilinin ilçesi olan Kocaali'nin doğusunda Akçakoca ve Cumaova, güneyinde Hendek, batısında Karasu ilçesi ve kuzeyinde Karadeniz bulunmaktadır. İlçe merkezi, kıyıdan 2 km içeride kurulmuş olup yerleşim son yıllarda denize doğru gelişim göstermektedir. Kocaali'nin denizden yüksekliği 20 metre, yüzölçümü 259 km² olup, Sakarya ili yüzölçümünün %5,80'ini kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre, ilçenin toplam nüfusu 21.387'dir.

Kocaali İlçe Görüşmeleri

7 Şubat 2013 tarihinde Kocaali Kaymakamı Ahmet ODABAŞ ve Kocaali Belediye Başkanı Ahmet ACAR ile makamlarında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde, Kocaali ilçesinin turizmden nasıl pay alabileceği, fındık üretiminden daha verimli nasıl faydalanabileceği, ilçedeki sosyal etkinliklerin ve sosyal donatıların nasıl geliştirilebileceği, ilçe bilincinin halka aşılmasının gerekliliği, mevcut karayolu yatırımı projesinin durumu, ilçenin göç verme sorunsalının nasıl aşılabileceği, Melen Projesi, TOKİ'nin konut projesi konuları ele alınarak Doğu Marmara Bölge Planı hazırlık çalışmalarında kullanılmak üzere değerlendirilmiştir.

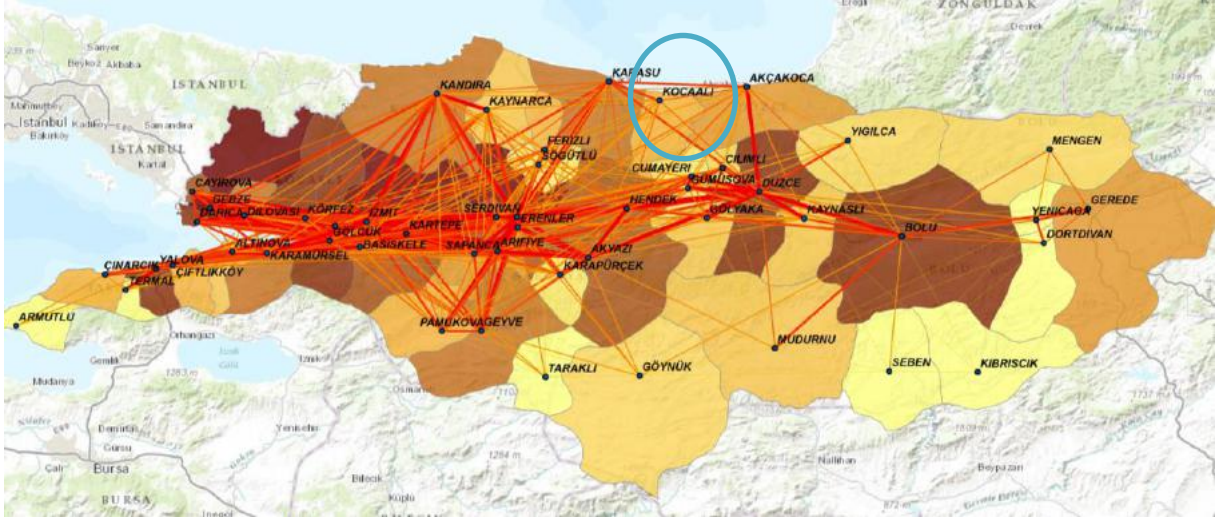
Fotoğraf 1: Kocaali Kaymakamlığı Ziyareti

Diğer İlçeler İle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Kocaeli'nin Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Kocaeli	Sakarya	TR42	Türkiye
İlçe Merkez Nüfus	11.575	680.637	2.740.512	58.448.431
Belde/ Köy nüfusu	9.812	221.630	635.818	17.178.953
Toplam Nüfus	21.387	902.267	3.376.330	75.627.384
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)	3,54	3,90	-	3,80
Yıllık nüfus artış hızı (%)	-37,44	15,31	18,19	12,01
İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (%)	-22,72	23,52	21,60	18,35
Şehirleşme Oranı (%)	54,12	0,75	0,81	0,77
Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)	14.252	621.528	2.343.270	51.088.202
Genç Nüfus (0-14)	4.559	207.587	777.050	18.857.179
Yaşlı Nüfus (64+)	2.576	73.152	256.010	5.682.003
Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)	66,64	0,69	0,69	0,68
Genç Nüfus Bağımlılık Oranı	31,99	0,33	0,33	0,37
Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı	18,07	0,12	0,11	0,11
Toplam Yaş Bağımlılık Oranı	33,36	0,45	0,44	0,48
Nüfus Yoğunluğu	82,58	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	1.500	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.187	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	6.444	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	3.323	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	881	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	2.361	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	731	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	27	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	1	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	367	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	16.822	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	91,08	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	3,89	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	29	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	227	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	3.929	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	166	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	18	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	18	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	23	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	83,14	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul**

Kocaali ilçesinde yükseköğretim kurumu bulunmamaktadır.

2. Meslek Liseleri

Abidin Serhoş Çok Programlı Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	5	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	1	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	12	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	5	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	4	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	14	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	58	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,80	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	7,94	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	1.749	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	401	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı		1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	591	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	175	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	41	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	65	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	24	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	18	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	1	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	42	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	22,93	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	33,79	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	10,01	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	2,34	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	3,72	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,06	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	2,40	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	294	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	352.566.951	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişi başına Düşen Net Satış	16.485	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	2	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Kocaali İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Kocaali	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	19.405.593	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	10.791.830	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam*	2.823	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı*	1.449	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	130	6.381	27.777

* Akçakoca Vergi Dairesi ile Akçakoca Mal Müdürlüğü'ne ilişkin toplam mükellef sayıları edinilememiş olup, Akçakoca Vergi Dairesi kayıtlarında bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellef sayıları esas alınmıştır.

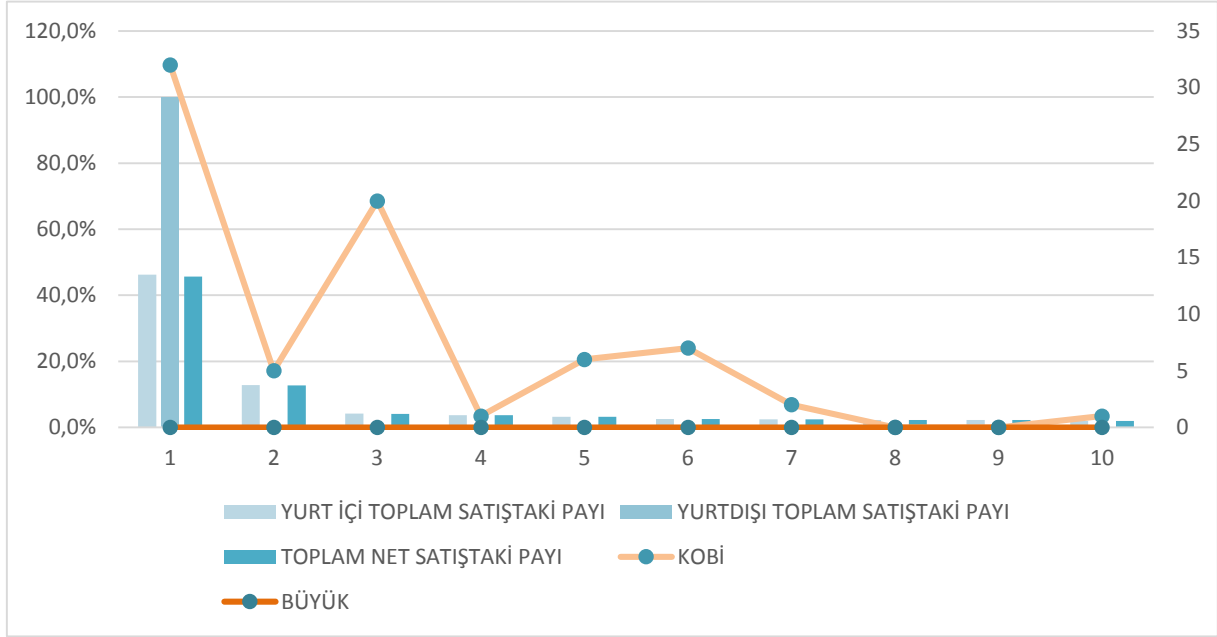
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaali Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Kocaali ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Kocaali İlçesi Gelir Göstergeleri

Gösterge	Kocaali	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	347.547.125	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	1.959	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	352.566.951	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	-4.457.382	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	98,57%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	0,01%	15,10%
Toplam işletme sayısı	303	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	302	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	1	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	0	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	80,63%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	100,00%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	24,00%	0,07%

Grafik 1. Kocaali İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Kocaali İlçesi Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Fındık, Antep Fıstığı, Yer Fıstığı Ve Ceviz Toptan Ticareti (Kavrulmuş Olanlar Hariç)	46,20%	100,00%	32	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	12,81%	0,00%	5	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	4,16%	0,00%	20	0	0	0
Beyaz Eşya Toptan Ticareti	3,70%	0,00%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Telekomünikasyon Teçhizatının Perakende Ticareti (Telefo	3,20%	0,00%	6	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	2,52%	0,00%	7	0	0	0
Bilgisayarların Ve Bilgisayar Çevre Birimlerinin Onarımı (Atm'ler Ve Pos Cihazları Dahil)	2,42%	0,00%	2	0	0	0
Telekomünikasyon Ekipman Ve Parçalarının Toptan Ticareti (Telefon Ve İletişim Ekipmanları Dahil)	2,20%	0,00%	0	0	0	0
Gazlı Yakıtlar Ve Bunlarla İlgili Ürünlerin Toptan Ticareti (Lpg (Bütan Ve Propan), Tüpgaz, Doğalgaz	2,23%	0,00%	0	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda İnsan Sağlığına Yönelik Eczacılık Ürünlerinin Perakende	1,91%	0,00%	1	0	0	0

Kocaali İlçesi İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 8 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Fındık, Antep Fıstığı, Yer Fıstığı Ve Ceviz Toptan Ticareti (Kavrulmuş Olanlar Hariç)	32	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	20	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	11	0	0	0
Fırın Ürünleri İmalatı (Ekmek, Pide, Simit, Vb. Dahil, Taze Pastane Ürünlerinin İmalatı Hariç)	9	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hırdavat (Nalburiye) Malzemesi Ve El Aletleri Perakende	9	0	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri (Gayrimenkulün Ücret Veya Sözleşme Temeline Dayalı Olarak Satış)	8	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı (Belirlenmiş Güzergahlarda)	7	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	7	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	3.705	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	243	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	530.007	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	8.029	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	178.516	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	2.986	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	982	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	174.544	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	4	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	4.292	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	1.840	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	27.369	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	8.653.665	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	10	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Kocaali Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Kocaali ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kocaali ilçesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinden derlenen veriler aşağıdaki gibidir.

	Kocaali	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	75	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	9.049	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	9.124	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	75	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	13.182	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	13.257	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Kocaali	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	604	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	53	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	715	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	2.636	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.030.309	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	197	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	175	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	46	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	46	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	15	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	14	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	0	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	114.245	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	6.510	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	0	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

PAMUKOVA İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Pamukova İlçesi Genel Görünümü	2
Pamukova İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Pamukova İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör).....	7
Pamukova İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör).....	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Pamukova İlçesi Genel Görünümü

Pamukova ilçesinin, doğusunda Geyve, kuzeyinde Sapanca ve İzmit, batısında Bursa ili İznik ilçesi, güneyinde ise Bilecik ili Osmaneli ilçesi bulunmaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 79 metre, yüzölçümü 280 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %6,26'lık kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 27.527'dir.

Pamukova İlçe Görüşmeleri

13 Şubat 2013 tarihinde Pamukova Kaymakamı Tuncay DURSUN makamında ziyaret edilmiş ve toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, büyük metropollerin kavşağında olan ve onlarla bütünleşen ilçenin bu durumdan hem olumlu hem de olumsuz etkilendiği, düzenli bir kentleşmeye doğru adımlar atılırken yavaş yavaş Anadolu'nun çeşitli yerlerinden istihdama dayalı olmayan göç sorununun da kendini göstermeye başladığı, İstanbul'dan çok sayıda kişinin tatil evi amaçlı gayrimenkul alımına yöneldiği, ilçedeki büyük özel sektör kuruluşları nedeniyle işsizlik oranının düşük seviyede olduğu, tarımsal sulamada Sakarya nehrinden faydalanılması gerektiği, ilçenin en önemli geçim kaynağının tarım olduğu, sebze ve meyveciliğe dayalı tarımsal yapıya son zamanlarda dış mekân süs bitkiliğinin de eklendiği, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi üretiminin örgütlenme, pazarlama ve profesyonel işletmecilik sorununun aşılması gerektiği belirtilerek ilçede gerçekleşmekte olan ve gerçekleşmesi beklenen kamu ve özel sektör yatırımları ile yayla ve spor turizminin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar ele alınmıştır.

Fotoğraf 1: Pamukova Kaymakamlığı Ziyareti

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	1.042	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	918	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	7.863	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	4.243	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	1.319	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	3.962	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	1.455	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	64	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	17	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	347	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	21.230	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	95,09	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	6,22	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	39	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	194	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	5.185	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	235	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	26	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	31	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	27	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	90,50	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Pamukova Meslek Yüksekokulu- Pamukova**

2003 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Pamukova Meslek Yüksek Okulu'nda Dış Ticaret, Gıda Kalite Kontrol ve Analizi, Gıda Teknolojisi, İşletme Yönetimi, Laboratuvar Teknolojisi, Pazarlama, Peyzaj ve Süs Bitkileri, Süt ve Süt Ürünleri Teknolojisi bölümleri olmak üzere 8 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Yüksekokulda, 526 erkek, 582 kız olmak üzere toplam 1108 öğrenci ve 1 yardımcı doçent, 10 öğretim görevlisi olmak üzere 11 akademik personel bulunmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Pamukova Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	5	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	5	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	19	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	5	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	3	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	17	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	70	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	285,71	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	6,34	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	22,86	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	7.880	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	2.049	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	98	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	1.740	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	711	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	588	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	411	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	18	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	15	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	6	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	528	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	26,00	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	1,24	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	22,08	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	9,02	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	7,46	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	5,22	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,08	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	6,70	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	757	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	710.585.033	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	25.814	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	3	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Pamukova İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Pamukova	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	34.622.112	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	15.192.591	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	3.227	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	1.427	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	151	6.381	27.777

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

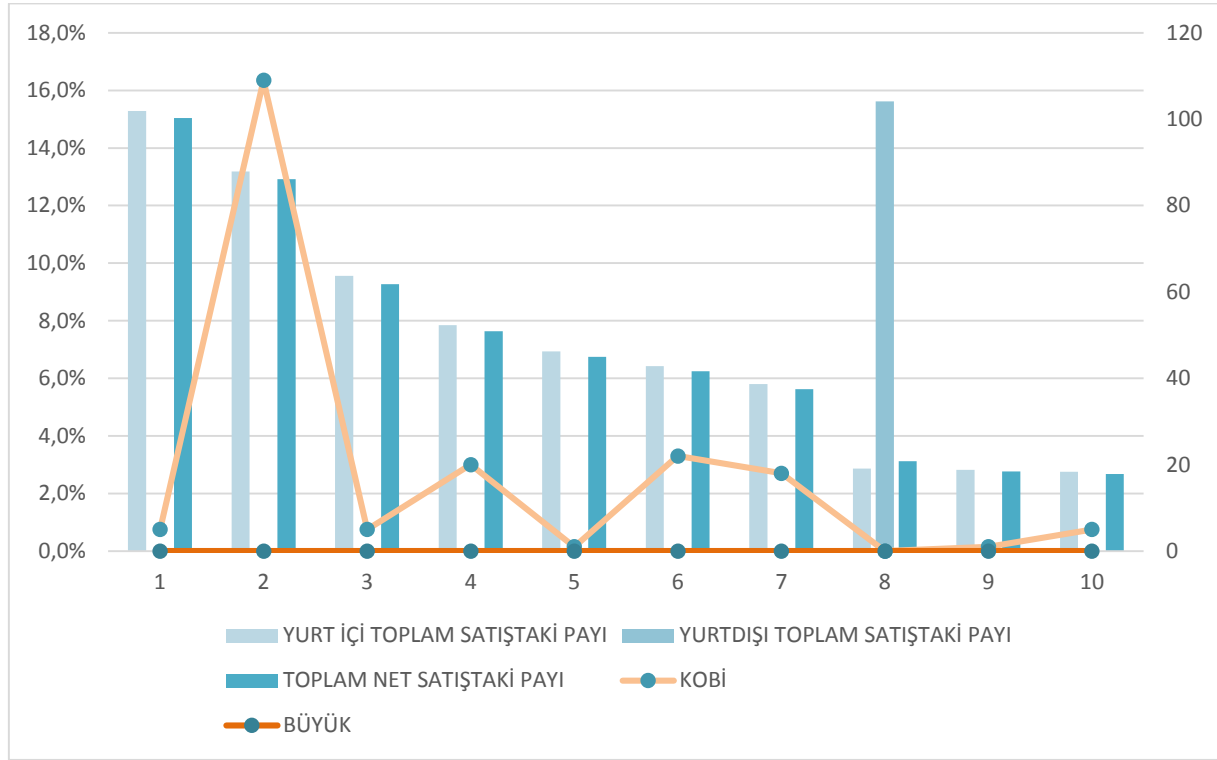
Pamukova ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Pamukova İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Pamukova	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	690.605.757	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	15.295.806	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	710.585.033	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	14.650.462	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	97,18%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	2,15%	15,10%
Toplam işletme sayısı	646	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	637	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	7	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	2	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	72,05%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	15,62%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	28,80%	0,07%

Grafik 1. Pamukova İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları

Pamukova İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	15,29%	0,00%	4	0	1	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hububat, Un Ve Zahire Ürünleri Perakende Ticareti	9,56%	0,00%	5	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtları İçin Yağlama Ve Soğutma Ürünlerin	7,85%	0,00%	20	0	0	0
Diğer Çevre Düzenlemesi Ve Bakımı İle Peyzaj Projelerinin Uygulanması Faaliyetleri	6,94%	0,00%	1	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	6,42%	0,00%	22	0	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	5,80%	0,00%	18	0	0	0
Orman Yetiştirmek İçin Fidan Ve Tohum Üretimi	2,87%	15,62%	0	0	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Genel Bakım Ve Onarımı	2,82%	0,00%	1	0	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,76%	0,00%	5	0	0	0

Pamukova İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	109	0	0	0
Şehirler Arası Tarifeli Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı	33	1	0	0
Çay Ocakları, Kiraathaneler, Kahvehaneler, Kafeler, Meyve Suyu Salonları Ve Çay Bahçelerinde İçecek	25	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	22	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtları İçin Yağlama Ve Soğutma Ürünlerin	20	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	19	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	18	0	0	0
Halk Otobüsü İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	14	0	0	0
Fırın Ürünleri İmalatı (Ekmek, Pide, Simit, Vb. Dahil, Taze Pastane Ürünlerinin İmalatı Hariç)	9	2	0	0

Tarım Göstergeleri

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	4.165	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	5.130	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	644.000	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovani sayısı	765	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	72.617	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	19.304	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	13.083	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	39.658	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	572	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	16.095	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	57.854	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	72.654	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	733.152	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	3.360.000	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	2.112	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	3.360.000	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Pamukova Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya

çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Güney Marmara Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Pamukova ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Pamukova	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	24	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	4.262	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	4.286	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	26	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	9.923	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	9.949	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Pamukova	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	-	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	-	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	857	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	2.729	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	752.740	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	174	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	204	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	28	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	33	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	109	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	112	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	5	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	87.060	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	43.530	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	810	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

SAPANCA İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Sapanca İlçesi Genel Görünümü	2
Sapanca İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	6
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	7
Sapanca İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Sapanca İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	9
Turizm Göstergeleri	10
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Sapanca İlçesi Genel Görünümü

Sapanca ilçesinin kuzeyinde Sapanca Gölü, doğusunda Sakarya merkez ilçesi Adapazarı, güneyinde Samanlı Dağları, Geyve ve Pamukova İlçesi, batısında da Kocaeli merkez ilçesi İzmit yer almaktadır. Yüzölçümü 182 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %4,1'lik kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 38.291'dir.

Sapanca İlçe Görüşmeleri

7 Mayıs 2013 tarihinde Osman SARI ile makamında görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmede, turizm sektöründe hizmet kalitesini artırmış bir Sapanca'ya ulaşma hedefinde bulunduğu belirtilerek ilçenin turizm odaklı gelişmesi gerektiği ifade edilmiştir. İlçenin ilerleyen yıllarda kongre merkezi haline getirilebileceğinin altı çizilmiştir. Ayrıca, ilçenin sosyal, ekonomik ve kültürel durumuna ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur.

9 Mayıs 2013 tarihinde Sapanca Belediye Başkanı İsmail USLU makamında ziyaret edilmiştir. Görüşmede, Sapanca'nın 2023 yılına giden süreç içerisinde kongre merkezi haline getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, Sapanca'nın uygulama imar planlarının yürürlüğe sokulması gerektiği, hizmet kalitesinin artırılması açısından turizme yönelik mesleki eğitim olanaklarının artırılması gerektiği, süs bitkiciliğinin daha da üst noktaya taşınması gerektiği belirtilmiştir. Son yıllarda Ortadoğu ülkelerinin de özel ilgi gösterdiği ilçeye ilişkin gerçekleşmekte olan ve gerçekleşmesi planlanan yatırımlar ele alınarak değerlendirilmiştir.

Fotoğraf 1: Sapanca Belediye Başkanlığı Ziyareti

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen*</i>	1.070	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.179	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	7.607	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	5.363	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	1.962	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	7.465	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	3.226	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	241	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	59	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	1.155	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	29.327	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	96,35	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	10,50	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	33	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	301	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	7.204	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	440	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	21	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	25	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	51	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	90,12	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**Sakarya Üniversitesi Sapanca Yerleşkesi – Sapanca**

Sakarya Üniversitesi Sapanca Yerleşkesi içerisinde Sapanca Meslek Yüksek Okulu bulunmaktadır. 1995 yılında Sakarya Üniversitesi bünyesinde eğitim ve öğretime başlayan Sapanca Meslek Yüksek Okulu'nda Peyzaj ve Süs Bitkileri, İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Bankacılık ve Sigortacılık, Dış Ticaret bölümleri olmak üzere 6 adet programda eğitim ve öğretim verilmektedir. Sapanca Meslek Yüksek Okulu'nda 28 Haziran 2013 tarihli resmi internet sitesinde yer alan verilere göre, 2 yardımcı doçent, 16 öğretim görevlisi, 1 okutman olmak üzere 19 akademik personel ve 12 idari personel görev yapmaktadır. Sapanca Meslek Yüksek Okulu'nda öğrenim gören öğrenci sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

<i>Sapanca MYO Bölümleri</i>	<i>Kız Öğrenci Sayısı</i>	<i>Erkek Öğrenci Sayısı</i>	<i>Toplam</i>
<i>Halkla İlişkiler</i>	116	64	180
<i>Peyzaj ve Süs Bitkileri</i>	101	77	178
<i>İklimlendirme ve Soğutma Tekn.</i>	12	259	271
<i>Muhasebe ve Vergi Uygulamaları</i>	104	110	214
<i>Bankacılık ve Sigortacılık</i>	459	222	681
<i>Dış Ticaret</i>	254	218	472
<i>Toplam</i>			1996

Kaynak: Sapanca Meslek Yüksek Okulu İnternet Sitesi, 2013

Kırkpınar Turizm Meslek Yüksekokulu – Sapanca

Sapanca ilçesinin Kırkpınar beldesinde bulunan Sakarya Üniversitesi Kırkpınar Turizm Meslek Yüksekokulu'nda, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü ve Seyahat, Turizm ve Eğlence Hizmetleri olmak üzere toplam 2 bölümde eğitim verilmektedir.

Meslek Liseleri

Sapanca Anadolu Sağlık Meslek Lisesi

Sapanca Anadolu Teknik Lisesi, Teknik Lise, Meslekî Ve Teknik Eğitim Merkezi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Ambulans Sayıları</i>	1	29	277	3.351
<i>Diş Ünit Sayıları</i>	4	174	747	-
<i>Uzman Hekim Sayısı</i>	6	644	2.733	68.065
<i>Toplam Hekim Sayısı</i>	22	1.177	4.982	124.785
<i>Diş Hekimi Sayısı</i>	4	209	904	20.419
<i>Eczacı Sayısı</i>	2	210	873	25.713
<i>Toplam Sağlık Çalışanı</i>	21	577	11.229	175.456
<i>Mevcut Yatak Sayısı</i>	71	2.913	9.026	200.413
<i>5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>Anne Ölüm Oranı (yüz binde)</i>	0,00	23,56	-	15,5
<i>Kaba Ölüm Oranı (binde)</i>	5,91	5,73	-	-
<i>Bebek Ölüm Oranı (binde)</i>	6,64	8,01	-	7,7
<i>Neonatal Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>112 Acil Yardım İstasyon Sayısı</i>	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Toplam Çalışan Sayısı</i>	10.992	251.650	1.241.756	24.486.161
<i>Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	3.365	90.433	434.886	5.749.245
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	27	1.198	5.554	267.896
<i>İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	2.315	48.034	227.087	5.074.458
<i>Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	771	24.912	99.950	3.119.259
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	388	12.277	88.532	1.712.994
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	1.367	9.941	42.938	1.372.213
<i>Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	14	1.343	5.543	252.384
<i>Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	27	4.446	17.293	508.252
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	14	2.526	10.563	279.325
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	121	8.531	48.437	1.189.707
<i>Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	30,61	0,36	0,35	0,23
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,25	0,00	0,00	0,01
<i>İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	21,06	0,19	0,18	0,21
<i>Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	7,01	0,10	0,08	0,13
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	3,53	0,05	0,07	0,07
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	12,44	0,04	0,03	0,06
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,13	0,01	0,01	0,01
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,10	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İşyeri Sayısı</i>	1.042	22.535	90.596	2.054.616
<i>Yörede Gerçekleşen Net Satış</i>	923.640.899	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
<i>Kişibaşına Düşen Net Satış</i>	24.122	1.000.020	3.249.379	102.231,50
<i>Banka Şube Sayısı*</i>	4	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Sapanca Ekonomi Göstergeleri

	Sapanca	Sakarya	TR42
<i>Genel Bütçe Geliri Tahakkuk</i>	63.070.404	2.038.660.757	43.982.209.999
<i>Genel Bütçe Geliri Tahsilat</i>	31.158.886	1.209.717.060	39.454.931.415
<i>Mükellef Sayısı Toplam</i>	4.601	100.952	425.006
<i>Gelir Vergisi Mükellef Sayısı</i>	1.962	45.449	127.169
<i>Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı</i>	362	6.381	27.777

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

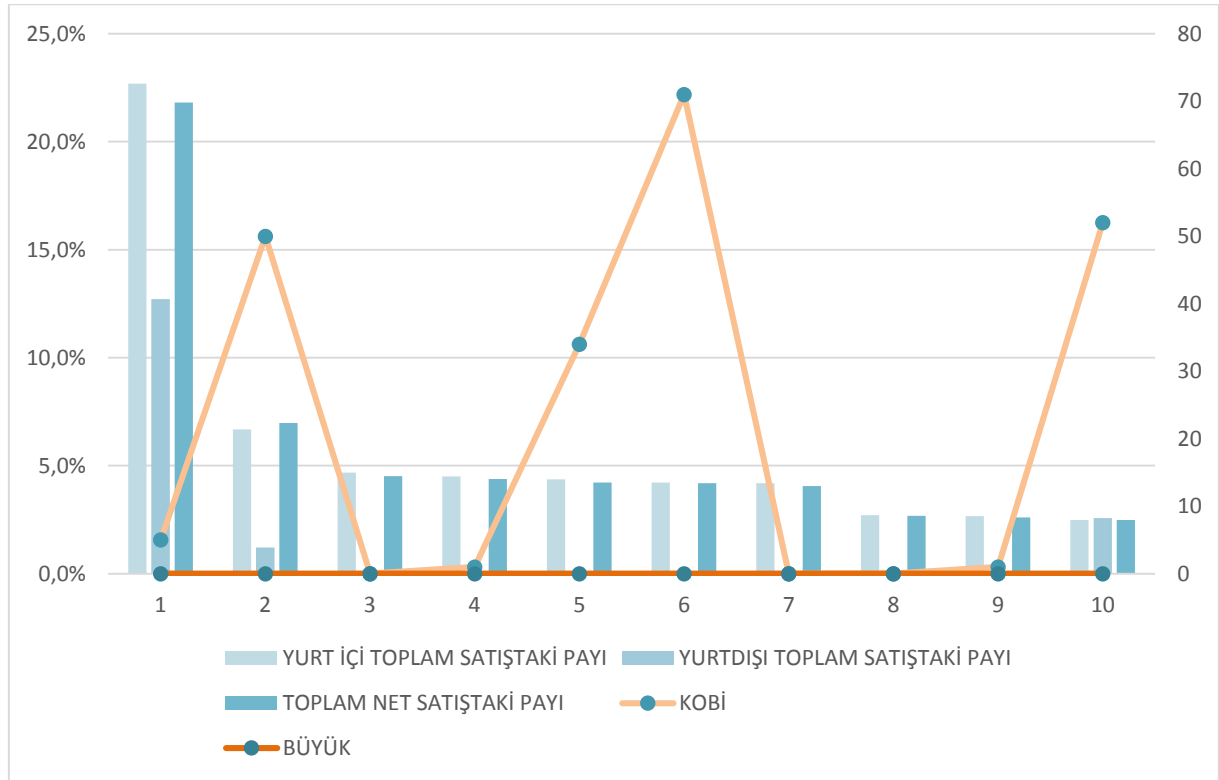
Organize Sanayi Bölgesi

Sapanca ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Sapanca İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Sapanca	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	891.725.899	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	20.882.492	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	923.640.899	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	12.640.802	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	95,54%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	2,26%	15,10%
Toplam işletme sayısı	903	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	868	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	30	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	5	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	57,92%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	16,50%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	24,00%	0,07%

Grafik 1. Sapanca İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları

Sapanca İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Yurtdışı Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
İçme Suyu Üretimi (Şişelenmiş, Gazsız, Tatlandırılmamış Ve Aromalandırılmamış)	22,68%	12,72%	2	1	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	6,68%	1,21%	43	6	1	0
Motorlu Kara Taşıtı Lastiklerinin Ve Jantlarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Satışı	4,68%	0,00%	0	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	4,50%	0,00%	1	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	4,36%	0,00%	34	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı	4,22%	0,00%	70	1	0	0
Buldozer, Angledozer, Greyder, Skreyper, Düzleyici, Önden Küreyici-Yükleyici, Kepçeli Yükleyici, Mek	4,19%	0,00%	0	0	0	0
Katı, Sıvı Ve Gaz Haldeki Yakıtların Ve İlgili Ürünlerin Bir Ücret Veya Sözleşmeye Dayalı Olarak Top	2,71%	0,00%	0	0	0	0
Değerli Metallerden Takı Ve Mücevherlerin İmalatı (Değerli Metallerle Baskı, Yapıştırma Vb. Yöntemle	2,67%	0,00%	1	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	2,49%	2,58%	48	4	0	0

Sapanca İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	70	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	48	4	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	43	6	1	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	34	0	0	0
Çay Ocakları, Kiraathaneler, Kahvehaneler, Kafeler, Meyve Suyu Salonları Ve Çay Bahçelerinde İçecek	29	0	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	28	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	27	0	0	0
Şehirler Arası Tarifeli Kara Yolu Yolcu Taşımacılığı	24	0	0	0
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	23	0	0	0
Otel Vb. Konaklama Yerlerinin Faaliyetleri	21	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	1340	176.317	494.232	14.022.347
<i>Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	205	62.114	294.313	35.782.519
<i>Kümes hayvanı sayısı (toplam)</i>	603.200	19.454.221	62.823.555	257.505.341
<i>Arı kovanı sayısı</i>	1.900	54.171	180.108	6.348.009
<i>Toplam at sayısı</i>	79	605	2.669	141.422
<i>Toplam tarım alanı (dekar)</i>	10.970	1.830.919	4.796.129	237.954.813
<i>Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)</i>	176	907.090	2.620.681	154.644.523
<i>Nadas alanı (dekar)</i>	100	17.700	313.141	42.861.366
<i>Sebze bahçeleri alanı (dekar)</i>	58	79.117	136.905	8.271.142
<i>Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)</i>	7.984	815.656	1.704.229	32.129.886
<i>Süs Bitkileri Alanı (Dekar)</i>	2.652	11.356	21.173	47.895
<i>Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)</i>	169	1.339.646	2.578.229	95.328.184
<i>Sebze üretimi (ton)</i>	75	216.377	372.830	27.752.706
<i>Meyve Üretimi (ton)</i>	19.756	315.937	568.742	19.270.175
<i>Meyve üretimi (ağaç sayısı)</i>	555.390	36.841.179	78.739.336	814.612.268
<i>Kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
<i>Örtüaltı sebze üretimi (ton)</i>	0	4.604	48.933	5.856.199
<i>Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Sapanca Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Güney Marmara Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Sapanca ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Sapanca ilçesinde, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2011 tarihli verilerine göre, 15 adet konaklama tesisi yer almakta olup, ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Sapanca	Sakarya	TR42
<i>Toplam Turizm Tesisi Sayısı</i>	15	66	214
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	3.845	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	53.348	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	57.193	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	11.392	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	91.491	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	102.883	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Sapanca	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	181	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	690	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	153.546	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	115	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	89	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	37	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	31	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	13	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	11	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	64345	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	1170	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	30	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

SERDİVAN İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Serdivan İlçesi Genel Görünümü.....	2
Serdivan İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler.....	2
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Serdivan'ın Dahil Olduğu Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Serdivan'ın Dahil Olduğu Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu.....	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Serdivan ilçesi; Arifiye, Erenler, Adapazarı, Ferizli ve Söğütli ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Serdivan İlçesi Genel Görünümü

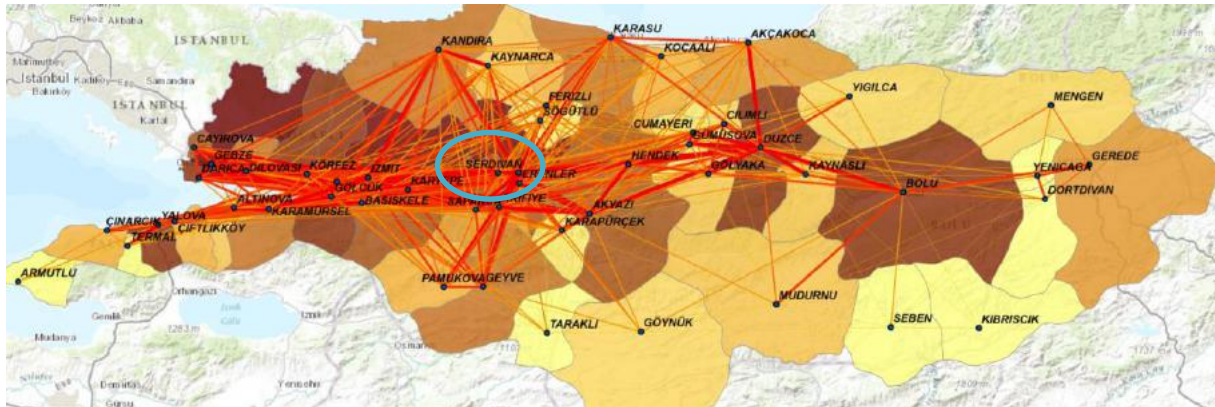
2008 yılında ilçe olan Serdivan'ın, kuzeyinde ve kuzeydoğusunda Adapazarı ilçesi, batısında Kocaeli ili, güneyinde Sapanca ilçesi ve Sapanca Gölü, doğusunda Arifiye ilçesi yer almaktadır. İlçeye bağlı 11 köy ve 12 mahalle bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 120 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %2,68'lik kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 101.248'dir.

Serdivan İlçe Görüşmeleri

18 Mart 2013 tarihinde Serdivan Kaymakamı Ramazan ŞAHİN makamında ziyaret edilerek Doğu Marmara Bölgesi ve Serdivan ilçesinin geleceğine ilişkin görüşleri alınmıştır. Görüşmede, Serdivan ilçesinin gelecekte konut ve eğitim merkezi haline getirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, Sakarya Üniversitesi'nin ilçede olmasının hizmet sektörünü geliştirdiği, verimli topraklar sayesinde sebzeçilik ve meyveciliğin önemli geçim kaynağı olduğu, bunun yanı sıra seracılık ve süs bitkiciliğinin de önemli bir uğraş alanı olduğu, ilçenin modern bir kimliğe kavuşturulması gerektiği de ifade edilmiş ve Serdivan ilçesinin stratejileri değerlendirilmiştir.

Diğer İlçeler İle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Serdivan'ın Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İlçe Merkez Nüfus</i>	93.448	680.637	2.740.512	58.448.431
<i>Belde/ Köy nüfusu</i>	7.800	221.630	635.818	17.178.953
<i>Toplam Nüfus</i>	101.248	902.267	3.376.330	75.627.384
<i>Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)</i>	3,88	3,90	-	3,80
<i>Yıllık nüfus artış Hızı (%)</i>	42,41	15,31	18,19	12,01
<i>İl/İlçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (%)</i>	48,65	23,52	21,60	18,35
<i>Şehirleşme Oranı (%)</i>	92,30	0,75	0,81	0,77
<i>Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)</i>	74.113	621.528	2.343.270	51.088.202
<i>Genç Nüfus (0-14)</i>	21.375	207.587	777.050	18.857.179
<i>Yaşlı Nüfus (64+)</i>	5.760	73.152	256.010	5.682.003
<i>Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)</i>	73,20	0,69	0,69	0,68
<i>Genç Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	28,84	0,33	0,33	0,37
<i>Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	7,77	0,12	0,11	0,11
<i>Toplam Yaş Bağımlılık Oranı</i>	26,80	0,45	0,44	0,48
<i>Nüfus Yoğunluğu</i>	843,73	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	1.828	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	1.977	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	18.249	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	14.100	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	4.271	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	25.778	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	9.750	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	1025	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	581	1298	4511	122619
<i>Bilmeyen *</i>	1.724	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	79.283	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	97,69	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	12,57	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	70	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	540	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	14.903	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	894	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	30	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	25	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	43	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	93,97	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul****Sakarya Üniversitesi Esentepe Yerleşkesi- Serdivan**

3 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı Kanun ile kurulan Sakarya Üniversitesi'nin merkez yerleşkesi olan Esentepe Yerleşkesi, Serdivan ilçesinde bulunmaktadır. Yerleşke içerisinde, Rektörlük, Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İletişim Fakültesi, İşletme Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Teknoloji Fakültesi, Tıp Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Devlet Konservatuvarı, Sağlık Yüksekokulu, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Rektörlüğe Bağlı Bölümler ve Araştırma Merkezleri bulunmaktadır.

Sakarya Üniversitesi resmi internet sitesi verilerine göre, 2012-2013 öğretim yılında 26.999 kız, 36.210 erkek olmak üzere Sakarya Üniversitesi'nde toplam 63.309 öğrenci öğrenim görmektedir. Esentepe Yerleşkesi'nde, 15.788 kız, 23.497 erkek olmak üzere 39.285 öğrenci bulunmaktadır.

Sakarya Üniversitesi'nde, Fakültelerde 33.372, Yüksekokullarda 1.856, Enstitülerde 7.306, Meslek Yüksekokullarında 20.775 öğrenci bulunmaktadır

ÖSYM'nin 2011-2012 Öğretim Yılı verilerine göre Sakarya Üniversitesi'nde, 169 profesör, 130 doçent, 475 yardımcı doçent, 231 öğretim görevlisi, 104 okutman, 52 uzman, 383 araştırma görevlisi, 1 çevirici, 1 eğitim-öğretim plancısı olmak üzere 1546 akademik personel bulunmaktadır.

2. Meslek Liseleri

Serdivan Kız Teknik Ve Meslek Lisesi

Serdivan Ticaret Meslek Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	1	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	80	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	111	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	1	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	1	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	28	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	248	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	79,81	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	4,10	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	8,78	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	10.220	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	920	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	-	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	5.268	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	522	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşmede Çalışan Sayısı	162	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmetlerinde Çalışan Sayısı	330	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	-	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	423	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	469	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerde Çalışan Sayısı	19	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	9,00	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	51,55	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	5,11	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşmede Çalışanların Oranı	1,59	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmetlerinde Çalışanların Oranı	3,23	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	4,59	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel/Teknik Faaliyetlerde Çalışanların Oranı	0,19	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	968	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	4.818.264.920	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	47.589	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	8	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Serdivan İlçesinin de İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri Tahakkuk	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	62.032	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	27.205	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	4.347	6.381	27.777

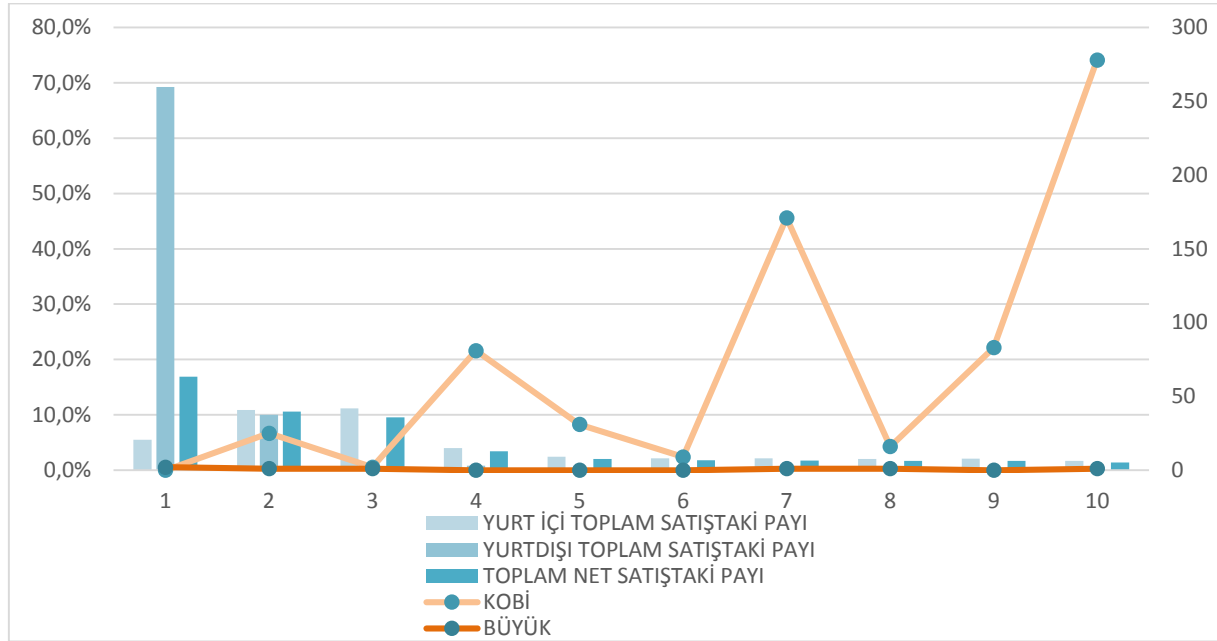
Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

Serdivan ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	39.516.073.780	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	8.615.548.706	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	48.182.649.195	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	1.283.860.677	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	82,01%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	17,88%	15,10%
Toplam işletme sayısı	12.650	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	12.049	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	518	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	64	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	19	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	50,79%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	80,56%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	5,56%	0,07%

Grafik 1. Serdivan'ın Dahil Olduğu Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Serdivan'ın Dahil Olduğu Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Serdivan’ın Dahil Olduğu Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	5.442	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	1.620	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	25.000	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	1.849	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	0	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	42.120	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	20.863	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	1.500	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	5.505	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	11.737	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	2.515	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	54.346	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	9.920	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	11.843	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	518.118	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Serdivan Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya

çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Serdivan ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Serdivan	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	228	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	5.812	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	6.040	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	788	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	9.267	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	10.055	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Serdivan	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	23	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	1.251	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	4.450	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	1.334.820	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	272	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	260	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	74	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	61	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	26	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	31	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	0	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	180.100	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	5.880	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	0	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

SÖĞÜTLÜ İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Söğütlü İlçesi Genel Görünümü	2
Söğütlü İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	3
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	5
Organize Sanayi Bölgesi	6
Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	7
Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	8
Turizm Göstergeleri	9
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	9

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Çalışmada mümkün olduğunda ilçe bazlı istatistiki veriler kullanılmış olmakla birlikte, ilçe bazında edinilemeyen veriler için¹ birden fazla ilçeyi içine alan "alt bölgeler" gösterge olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda Söğütlü ilçesi; Serdivan, Erenler, Adapazarı, Ferizli ve Arifiye ilçelerini kapsayan "Adapazarı Alt Bölgesi" içerisinde değerlendirilmiştir.

Söğütlü İlçesi Genel Görünümü

Söğütlü ilçesinin, kuzeydoğusunda Kaynarca ilçesi, kuzeyinde Ferizli ilçesi, doğusunda Hendek ilçesi, güneyinde ve batısında Adapazarı ilçesi yer almaktadır. İlçeye bağlı 15 köy ve 8 mahalle bulunmaktadır. İlçenin yüzölçümü 147 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %3,28'lik kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 14.100'dür.

Söğütlü İlçe Görüşmeleri

Söğütlü Kaymakamı Adil KARATAŞ ve Söğütlü Belediye Başkanı Ertuğrul ÖZCAN 18 Nisan 2013 tarihinde makamlarında ziyaret edilmiştir. Görüşmelerde, Söğütlü ilçesinde sanayinin daha fazla öne çıkması gerektiği ve ilçenin sanayi kenti haline getirilmesi gerektiği, ilçeye hakettiği seviyede kalite bir şehir merkezinin yapılmasının planlandığı, sosyal ve kültürel donatıların ve faaliyetlerin artırılmasına çalışıldığı, Söğütlü Kültür Festivali ile Söğütlü Besi Yarışmalarının öneminin vurgulanması gerektiği, ifade edilmiştir. Ayrıca, Söğütlü ilçesinin daha ileriye taşınmasına yönelik gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler ve ilçede mevcut durumda gerçekleşmesi planlanan yatırımlar değerlendirilmiştir.

Fotoğraf 1: Söğütlü Kaymakamlığı Görüşmesi

¹ Örneğin vergi gelirlerine ilişkin veriler bu sınıftadır. Vergi dairelerinin büyük çoğunluğu ilçe bazlı değil birden fazla ilçeyi içine alan "vergi dairesi görev alanı" bazlı kayıt tutmaktadır.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen*</i>	683	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	605	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	4.794	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	2.083	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	552	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	1.881	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	553	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	15	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	7	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	160	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	11.333	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	93,97	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	4,47	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	13	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	94	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	1.900	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	110	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	22	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	23	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	0	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	88,48	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul**

Söğütlü ilçesinde yüksekokul bulunmamaktadır.

2. Meslek Liseleri

Söğütlü Çok Programlı Lisesi / Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Ambulans Sayıları</i>	1	29	277	3.351
<i>Diş Ünit Sayıları</i>	-	174	747	-
<i>Uzman Hekim Sayısı</i>	-	644	2.733	68.065
<i>Toplam Hekim Sayısı</i>	5	1.177	4.982	124.785
<i>Diş Hekimi Sayısı</i>	-	209	904	20.419
<i>Eczacı Sayısı</i>	-	210	873	25.713
<i>Toplam Sağlık Çalışanı</i>	4	577	11.229	175.456
<i>Mevcut Yatak Sayısı</i>	24	2.913	9.026	200.413
<i>5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>Anne Ölüm Oranı (yüz binde)</i>	0,00	23,56	-	15,5
<i>Kaba Ölüm Oranı (binde)</i>	8,71	5,73	-	-
<i>Bebek Ölüm Oranı (binde)</i>	5,43	8,01	-	7,7
<i>Neonatal Ölüm Oranı (binde)</i>	-	-	-	-
<i>112 Acil Yardım İstasyon Sayısı</i>	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Toplam Çalışan Sayısı</i>	6.119	251.650	1.241.756	24.486.161
<i>Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	4.543	90.433	434.886	5.749.245
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	33	1.198	5.554	267.896
<i>İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	848	48.034	227.087	5.074.458
<i>Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	181	24.912	99.950	3.119.259
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	84	12.277	88.532	1.712.994
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	91	9.941	42.938	1.372.213
<i>Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	7	1.343	5.543	252.384
<i>Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	3	4.446	17.293	508.252
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı</i>		2.526	10.563	279.325
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı</i>	15	8.531	48.437	1.189.707
<i>Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	74,24	0,36	0,35	0,23
<i>Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,54	0,00	0,00	0,01
<i>İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	13,86	0,19	0,18	0,21
<i>Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	2,96	0,10	0,08	0,13
<i>Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,37	0,05	0,07	0,07
<i>Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	1,49	0,04	0,03	0,06
<i>Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,00	0,01	0,01	0,01
<i>Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı</i>	0,25	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İşyeri Sayısı</i>	243	22.535	90.596	2.054.616
<i>Yörede Gerçekleşen Net Satış</i>	2.409.132.460	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
<i>Kişibaşına Düşen Net Satış</i>	170.860	1.000.020	3.249.379	102.231,50
<i>Banka Şube Sayısı*</i>	1	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Söğütlü İlçesinin de İçerisinde Bulunduğu Adapazarı Alt Bölgesi Ekonomi Göstergeleri

	Adapazarı Alt Bölgesi	Sakarya	TR42
<i>Genel Bütçe Geliri Tahakkuk</i>	1.551.082.925	2.038.660.757	43.982.209.999
<i>Genel Bütçe Geliri Tahsilat</i>	962.154.192	1.209.717.060	39.454.931.415
<i>Mükellef Sayısı Toplam</i>	62.032	100.952	425.006
<i>Gelir Vergisi Mükellef Sayısı</i>	27.205	45.449	127.169
<i>Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı</i>	4.347	6.381	27.777

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

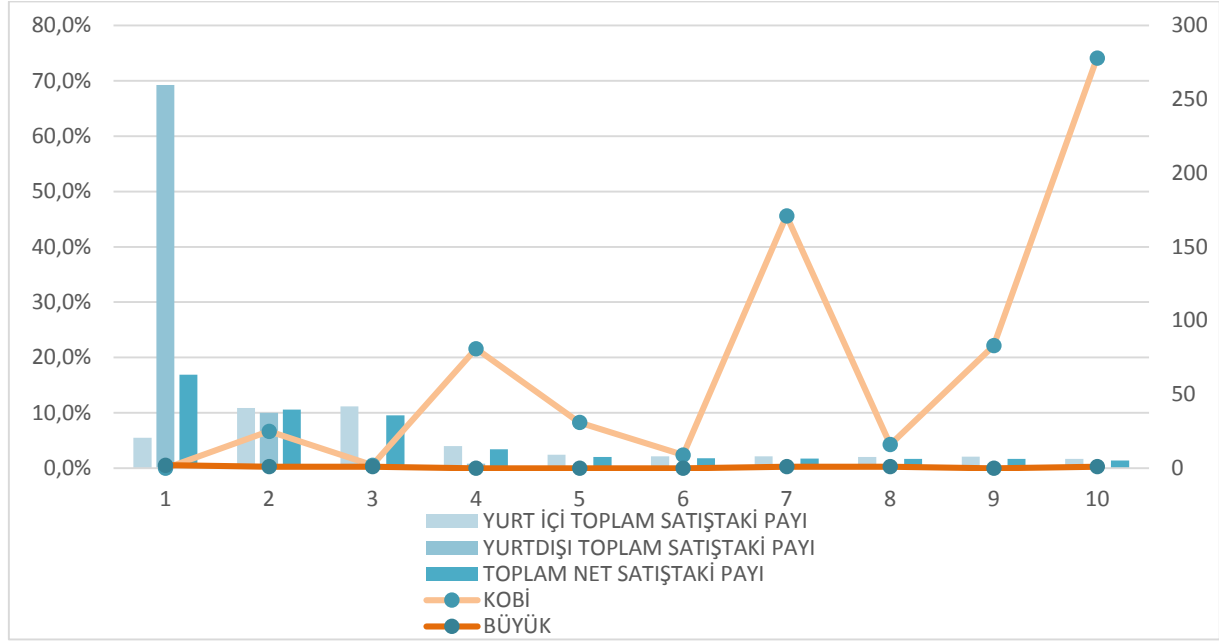
Söğütlü ilçesinde Sakarya III. Organize Sanayi Bölgesi bulunmakta olup, bilgileri aşağıda yer almaktadır.

OSB BİLGİLERİ	SAKARYA III. OSB
Kuruluş Yılı	1999
Birincil Ağırlıklı Sektör	Gıda Sanayi
OSB'nin Büyüklüğü (Hektar)	254
Toplam Sanayi Parsel Sayısı	58
Tahsis Edilen Sanayi Parsel Sayısı	50
Üretimdeki Firma Sayısı	25
İnşaa Halindeki Firma Sayısı	17
OSB'de Çalışan Kişi Sayısı	2.785
Bölge Müdürlüğünde Çalışan Sayısı	6

Kaynak: OSBÜK OSB Bilgi Sitesi, Erişim Tarihi: Haziran 2013 (Sakarya III OSB, internet sitesindeki verileri en son 06 Şubat 2012 tarihinde güncellemiştir.)

Adapazarı Alt Bölgesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Adapazarı Alt Bölgesi	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	39.516.073.780	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	8.615.548.706	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	48.182.649.195	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	1.283.860.677	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	82,01%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	17,88%	15,10%
Toplam işletme sayısı	12.650	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	12.049	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	518	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	64	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	19	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	50,79%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	80,56%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	5,56%	0,07%

Grafik 1. Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları**Adapazarı Alt Bölgesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)**

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satış Payı	Yurtdışı Toplam Satış Payı	Toplam Net Satış Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otomobil Ve Benzeri Araçların İmalatı	5,49%	69,27%	16,92%	0	0	0	2
Motorlu Kara Taşıtları İçin Diğer Parça Ve Aksesuarların İmalatı	10,85%	9,98%	10,59%	19	6	0	1
Elektrik Enerjisi Üretimi	11,19%	0,00%	9,53%	2	0	0	1
Belli Bir Mala Tahsis Edilmemiş Mağazalarda Gıda (Dondurulmamış), İçecek Ve Tütün Toptan Ticareti	3,98%	0,82%	3,43%	79	2	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Motorlu Kara Taşıtı Ve Motosiklet Yakıtının	2,45%	0,04%	2,03%	29	2	0	0
Otomobillerin Ve Hafif Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan Ticareti	2,15%	0,14%	1,79%	8	1	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	2,13%	0,13%	1,73%	163	8	0	1
Motorlu Taşıtların Koltuk Ve Döşemelerinin Bakım Ve Onarımı	2,03%	0,11%	1,70%	16	0	0	1
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Alkollü Ve Alkolsüz İçeceklerin Perakende Ticareti	2,07%	0,00%	1,69%	82	1	0	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	1,67%	0,07%	1,39%	239	36	3	1

Adapazarı Alt Bölgesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	563	2	2	0
İkamet Amaçlı Binaların İnşaatı	383	62	4	1
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	407	5	0	0
Motorlu Kara Taşıtlarının Parçalarının Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Perakende Ticaret	163	8	0	1
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	157	2	0	0
Muhasebe Ve Defter Tutma Faaliyetleri	155	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	149	1	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetleri	137	5	0	0
Gayrimenkul Acentelerinin Faaliyetleri	133	0	0	0
Hukuk Danışmanlığı Ve Temsil Faaliyetleri (Avukatlık Faaliyetleri)	129	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)	12.736	176.317	494.232	14.022.347
Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)	3.005	62.114	294.313	35.782.519
Kümes hayvanı sayısı (toplam)	764.000	19.454.221	62.823.555	257.505.341
Arı kovanı sayısı	846	54.171	180.108	6.348.009
Toplam at sayısı	10	605	2.669	141.422
Toplam tarım alanı (dekar)	86.057	1.830.919	4.796.129	237.954.813
Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)	74.015	907.090	2.620.681	154.644.523
Nadas alanı (dekar)	0	17.700	313.141	42.861.366
Sebze bahçeleri alanı (dekar)	380	79.117	136.905	8.271.142
Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)	11.340	815.656	1.704.229	32.129.886
Süs Bitkileri Alanı (Dekar)	322	11.356	21.173	47.895
Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)	80.817	1.339.646	2.578.229	95.328.184
Sebze üretimi (ton)	398	216.377	372.830	27.752.706
Meyve Üretimi (ton)	1.010	315.937	568.742	19.270.175
Meyve üretimi (ağaç sayısı)	443.410	36.841.179	78.739.336	814.612.268
Kesme çiçek üretimi (adet)	55.000	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
Örtüaltı sebze üretimi (ton)	0	4.604	48.933	5.856.199
Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)	55.000	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Söğütlü Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya

çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Batı Karadeniz Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Söğütlü ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Tritikale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 2011 tarihli verilerinde ilçeye ilişkin turizm göstergesi bulunmamaktadır.

	Söğütlü	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	0	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	0	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	0	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	0	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	0	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	0	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Söğütlü	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	0	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	30	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	500	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	1.291	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	662.740	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	23	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı İlköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	23	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	11	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	3	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	11	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	7	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	1	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	7715	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	840	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	30	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012

DOĞU MARMARA BÖLGESİ İLÇE DURUM RAPORLARI SERİSİ

SAKARYA İLİ

TARAKLI İLÇESİ

DURUM RAPORU

Amaç ve Kapsam	2
Taraklı İlçesi Genel Görünümü	2
Taraklı İlçe Görüşmeleri	2
Diğer İlçeler İle İlişkiler	2
Genel Eğitim Göstergeleri, 2012	4
Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012.....	4
İstihdam Göstergeleri	5
Ekonomi Göstergeleri	6
Organize Sanayi Bölgesi	6
Taraklı İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Taraklı İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)	8
Tarım Göstergeleri	9
Turizm Göstergeleri	10
Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu	10

Amaç ve Kapsam

Doğu Marmara Bölgesi'nde bulunan 51 ilçe için ayrı ayrı düzenlenen "İlçe Durum Raporları" serisi hem Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından hazırlanmakta olan Doğu Marmara Bölge Planı (2014-2023) için önemli bir veri kaynağı olmayı hem de Kalkınma Bakanlığı'nın hazırlamakta olduğu ilgili plan ve programları için girdi teşkil etmeyi hedeflemektedir.

Bu çerçevede, çok sayıda kaynağa başvurularak ilçenin durumu belirli başlıklar altında istatistiki veriler esas alınarak yansıtılmaya çalışılmıştır. İstatistiki verilerin doğrudan kullanılması, gerektiği takdirde işlenmesi ve analiz edilmesi çalışmanın temel yöntemini oluşturmuştur.

Taraklı İlçesi Genel Görünümü

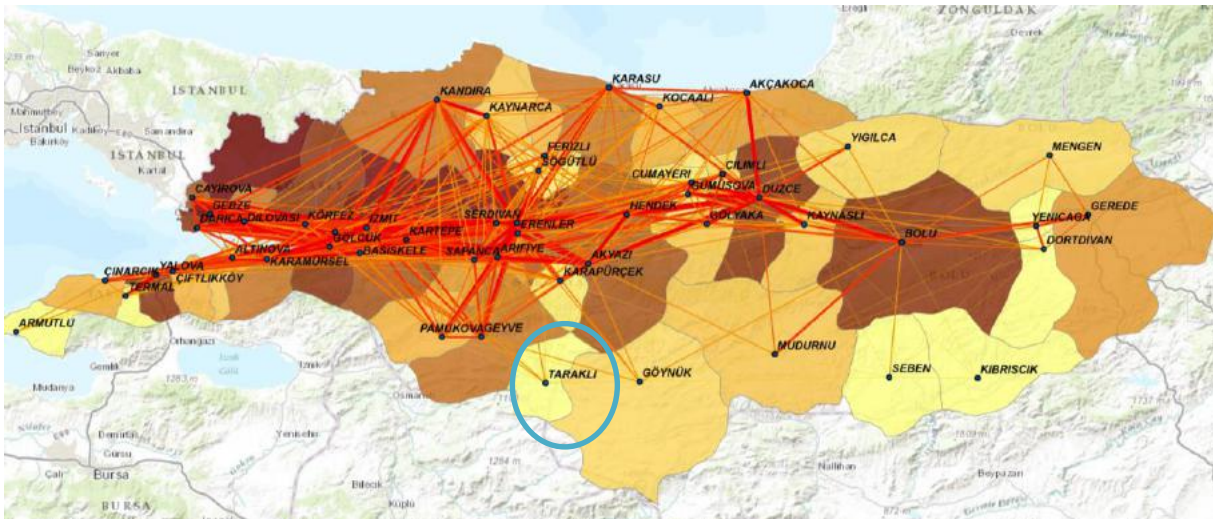
Taraklı ilçesinin, doğusunda Bolu İli Göynük ilçesi, batısında Geyve ilçesi, güneyinde Bilecik ili Gölpazarı ilçesi ve kuzeyinde Akyazı ilçesi bulunmaktadır. İlçenin denizden yüksekliği 485 metre, yüzölçümü 292 km² olup, Sakarya ilinin yüzölçümünün %6,53'lük kısmını kaplamaktadır. 2012 yılı TÜİK verilerine göre toplam nüfusu 6.853'dür.

Taraklı İlçe Görüşmeleri

11 Şubat 2013 tarihinde Taraklı Kaymakamı Ömer YILMAZ ve Taraklı Belediye Başkanı Tacettin ÖZKARAMAN makamlarında ziyaret edilmiştir. Görüşmelerde özellikle Taraklı ilçesinde turizmin geliştirilmesine yönelik çalışmalar ve yapılması gerekenler, tavukçuluk başta olmak üzere hayvancılık sektörünün geliştirilmesine yönelik çalışmalar, tarımsal çeşitliliğin ve verimliliğin artırılmasına yönelik faaliyetler ele alınarak değerlendirilmiştir. Doğu Marmara Bölgesi'nin önemli turizm destinasyonlarından biri olan Taraklı ilçesinin özellikle bu alanda nasıl geliştirilebileceğine ilişkin stratejiler de görüşmelerde ele alınmıştır.

Diğer İlçeler İle İlişkiler

Tematik Harita 1. Sakarya Taraklı'nın Erişilebilirliği ve Diğer İlçelerle İlişkisi

Kaynak: Nüfus Göstergeleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2012. Mesafe Göstergeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, 2013.

İlçeler arası ilişkilerin saptanmasında yöntem olarak yer çekimi ve mekânsal etkileşim modeline başvurulmuştur. Gravity model ile ilçe nüfusları ve ilçeler arasındaki mesafeler kullanılarak ilçeler arasındaki ilişkinin derecesi ortaya çıkmaktadır. Gravity model ile ilçeler arasındaki ilişkilerin kütleler arasındaki ilişkilere benzediği düşünülmüştür. İlçelerin nüfusları arttıkça ve aralarındaki mesafe

azaldıkça aralarındaki etkileşimin artacağı, nüfusları azaldıkça ve aralarındaki mesafe arttıkça mekânsal etkileşimin aralarındaki etkileşimin azalacağı temel alınmaktadır. Yukarıdaki haritada; nüfus ve mesafe dikkate alınarak uygulanan gravity model sonucunda ortaya çıkan Doğu Marmara Bölgesi ilçeleri arasındaki ilişki görülmektedir. Bölgenin batısında artan nüfus ile paralel olarak ilişkilerin yoğunlaştığı, doğusunda ise gerek nüfusun genel olarak daha düşük olması gerekse coğrafi koşullar gereği ilçeler arası mesafenin artıyor olması nedeniyle ilişkilerin zayıfladığı görülmektedir.

Demografik Göstergeler, 2011-2012

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>İlçe Merkez Nüfus</i>	3.017	680.637	2.740.512	58.448.431
<i>Belde/ Köy nüfusu</i>	3.836	221.630	635.818	17.178.953
<i>Toplam Nüfus</i>	6.853	902.267	3.376.330	75.627.384
<i>Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (2011)</i>	3,84	3,90	-	3,80
<i>Yıllık nüfus artış Hızı (‰)</i>	-59,34	15,31	18,19	12,01
<i>İl/ilçe Merkezi Nüfus Artış Hızı (‰)</i>	6,65	23,52	21,60	18,35
<i>Şehirleşme Oranı (%)</i>	44,02	0,75	0,81	0,77
<i>Çalışma Çağı Nüfusu (15-64 Yaş)</i>	4.297	621.528	2.343.270	51.088.202
<i>Genç Nüfus (0-14)</i>	1.469	207.587	777.050	18.857.179
<i>Yaşlı Nüfus (64+)</i>	1.087	73.152	256.010	5.682.003
<i>Çalışma Çağındaki Nüfusun (15-64 Yaş) Toplam Nüfus İçinde Oranı (%)</i>	62,70	0,69	0,69	0,68
<i>Genç Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	34,19	0,33	0,33	0,37
<i>Yaşlı Nüfus Bağımlılık Oranı</i>	25,30	0,12	0,11	0,11
<i>Toplam Yaş Bağımlılık Oranı</i>	37,30	0,45	0,44	0,48
<i>Nüfus Yoğunluğu</i>	23,47	201,80	172,08	98,27

Kaynak: TÜİK, 2012. Aksi belirtilmedikçe göstergeler 2012 yılına aittir.

Genel Eğitim Göstergeleri, 2012

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Okuma yazma bilmeyen *</i>	561	30.528	102.487	2.784.257
<i>Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen *</i>	468	27.948	110.039	3.784.667
<i>İlkokul mezunu *</i>	2.125	214.293	709.770	15.220.028
<i>İlköğretim mezunu *</i>	1.020	143.538	552.855	11.617.159
<i>Ortaokul veya dengi okul mezunu *</i>	284	37.951	141.490	2.849.999
<i>Lise veya dengi okul mezunu *</i>	600	155.478	617.613	12.096.830
<i>Yüksekokul veya fakülte mezunu *</i>	229	60.363	263.651	5.913.187
<i>Yüksek lisans mezunu *</i>	5	3895	15672	416741
<i>Doktora mezunu *</i>	1	1298	4511	122619
<i>Bilinmeyen *</i>	91	16.700	72.148	1.716.318
<i>Toplam *</i>	5.384	691.992	2.590.236	56.521.805
<i>Okur Yazar Nüfus Oranı</i>	89,58	95,59	96,04	95,07
<i>22+ Yaş Grubunun Yükseköğrenim Görme Oranı</i>	3,77	11,46	13,23	14,00
<i>Okul Sayısı</i>	9	1.269	3.958	94.189
<i>Derslik Sayısı</i>	47	8.163	31.665	668.008
<i>Öğrenci Sayısı</i>	1.094	260.236	975.972	22.230.075
<i>Öğretmen Sayısı</i>	47	12.972	49.023	1.124.525
<i>İlköğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	26	27	26	30
<i>Ortaöğretimde Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı</i>	18	31	30	31
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimde Derslik Başına Düşen Öğrenci</i>	15	40	34	34
<i>Kadınlarda Okuryazarlık Oranı</i>	83,07	92,42	93,15	91,60

* 15+ yaş grubu içindir. Kaynak: TÜİK, 2012

Mesleki Eğitim ve Meslek Eğitimi Göstergeleri, 2012**1. Üniversite, Yüksek Okul**

Taraklı ilçesinde yüksekokul bulunmamaktadır.

2. Meslek Liseleri

Taraklı Çok Programlı Lisesi

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Bilgi Sistemi, 2013

Sağlık Göstergeleri, 2012

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
Ambulans Sayıları	1	29	277	3.351
Diş Ünit Sayıları	1	174	747	-
Uzman Hekim Sayısı	-	644	2.733	68.065
Toplam Hekim Sayısı	2	1.177	4.982	124.785
Diş Hekimi Sayısı	1	209	904	20.419
Eczacı Sayısı	1	210	873	25.713
Toplam Sağlık Çalışanı	4	577	11.229	175.456
Mevcut Yatak Sayısı	20	2.913	9.026	200.413
5 Yaş Altı Çocuk Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
Anne Ölüm Oranı (yüz binde)	0,00	23,56	-	15,5
Kaba Ölüm Oranı (binde)	10,86	5,73	-	-
Bebek Ölüm Oranı (binde)	23,81	8,01	-	7,7
Neonatal Ölüm Oranı (binde)	-	-	-	-
112 Acil Yardım İstasyon Sayısı	1,00	20,00	75	1.863

Kaynak: Sakarya İl Sağlık Müdürlüğü, 2012. Sağlık Bakanlığı, 2012

İstihdam Göstergeleri

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
Toplam Çalışan Sayısı	1.052	251.650	1.241.756	24.486.161
Sanayi İşkolunda Çalışan Sayısı	152	90.433	434.886	5.749.245
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışan Sayısı	6	1.198	5.554	267.896
İnşaat İşkolunda Çalışan Sayısı	520	48.034	227.087	5.074.458
Ticaret İşkolunda Çalışan Sayısı	55	24.912	99.950	3.119.259
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışan Sayısı	86	12.277	88.532	1.712.994
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	11	9.941	42.938	1.372.213
Finans ve Sigorta Faaliyetleri İşkolunda Çalışan Sayısı	4	1.343	5.543	252.384
Eğitim İşkolunda Çalışan Sayısı	4	4.446	17.293	508.252
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışan Sayısı	-	2.526	10.563	279.325
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışan Sayısı	4	8.531	48.437	1.189.707
Sanayi İşkolunda Çalışanların Oranı	14,45	0,36	0,35	0,23
Madencilik ve Taşocakları İşkolunda Çalışanların Oranı	0,57	0,00	0,00	0,01
İnşaat İşkolunda Çalışanların Oranı	49,43	0,19	0,18	0,21
Ticaret İşkolunda Çalışanların Oranı	5,23	0,10	0,08	0,13
Ulaştırma Depolama Haberleşme İşkolunda Çalışanların Oranı	8,17	0,05	0,07	0,07
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri İşkolunda Çalışanların Oranı	1,05	0,04	0,03	0,06
Bilgi ve İletişim İşkolunda Çalışanların Oranı	0,00	0,01	0,01	0,01
Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler İşkolunda Çalışanların Oranı	0,38	0,03	0,04	0,02

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu, 2012

Ekonomi Göstergeleri

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
İşyeri Sayısı	138	22.535	90.596	2.054.616
Yörede Gerçekleşen Net Satış	129.321.160	57.977.429.184	378.332.474.613	7.731.500.721.695,5
Kişibaşına Düşen Net Satış	18.871	1.000.020	3.249.379	102.231,50
Banka Şube Sayısı*	1	102	413	10.158

*Türkiye Bankalar Birliği kayıtlarında katılım bankaları yer almamaktadır. Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, İl Defterdarlıkları, Türkiye Bankalar Birliği, 2012

Taraklı İlçesi Ekonomi Göstergeleri

	Taraklı	Sakarya	TR42
Genel Bütçe Geliri	4.525.043	2.038.660.757	43.982.209.999
Tahakkuk			
Genel Bütçe Geliri Tahsilat	2.616.181	1.209.717.060	39.454.931.415
Mükellef Sayısı Toplam	666	100.952	425.006
Gelir Vergisi Mükellef Sayısı	316	45.449	127.169
Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı	37	6.381	27.777

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı, Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı, Düzce Defterdarlığı, Bolu Defterdarlığı, Yalova Defterdarlığı, 2012

Organize Sanayi Bölgesi

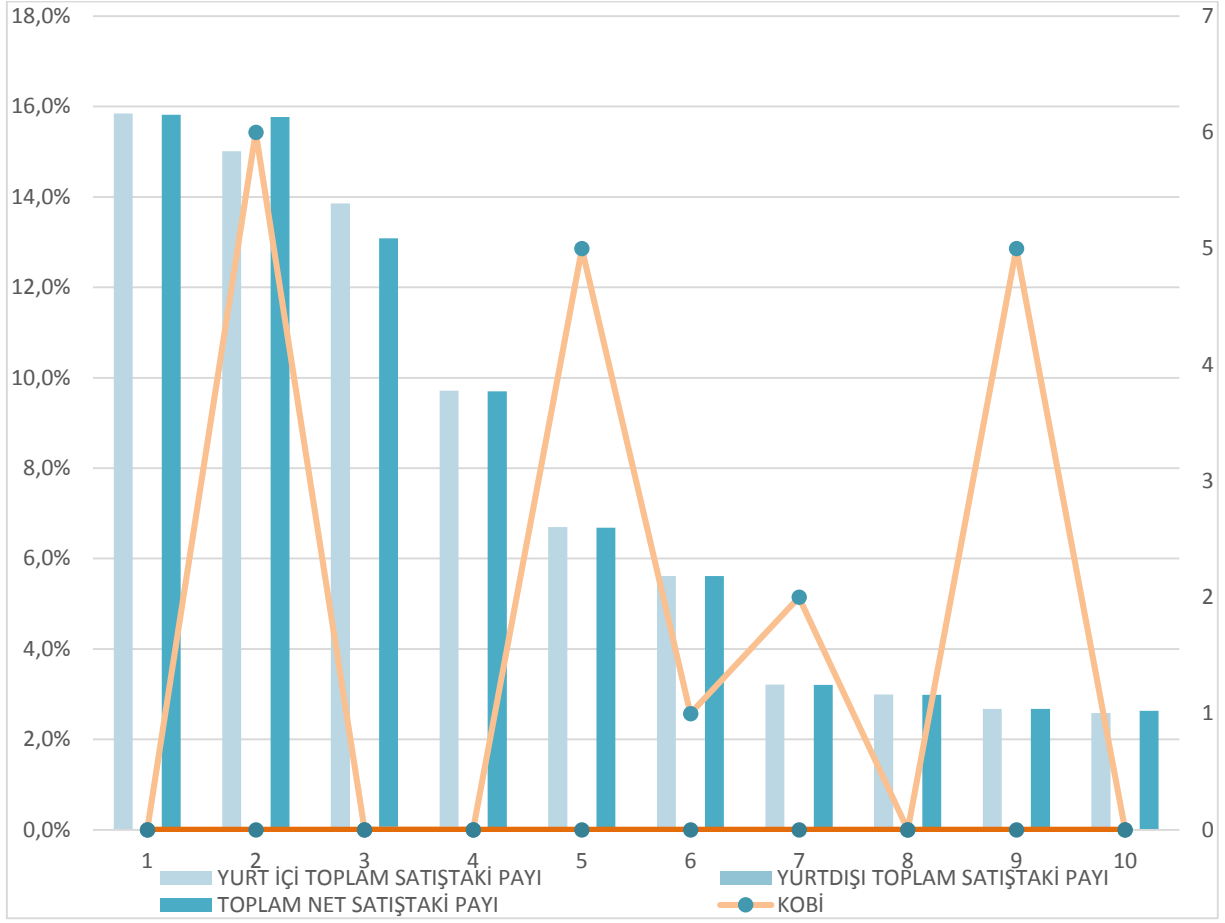
Taraklı ilçesinde organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

Taraklı İlçesinin Gelir Göstergeleri

Gösterge	Taraklı	TR42
Gerçekleşen Yurtiçi Satış	129.099.535	324.446.032.566
Gerçekleşen Yurtdışı Satış	-	57.257.856.885
Gerçekleşen Net Satış	129.321.160	379.151.679.909
Gerçekleşen Net Kar/Zarar	2.861.952	10.987.160.864
Yurtiçi satışın net satış içindeki payı	99,82%	85,56%
Yurtdışı satışın net satış içindeki payı	0,00%	15,10%
Toplam işletme sayısı	110	177.694
MİKRO ölçekli işletme sayısı	109	170.078
KÜÇÜK ölçekli işletme sayısı	1	6.502
ORTA ölçekli işletme sayısı	0	888
BÜYÜK ölçekli işletme sayısı	0	226
İlk 10 sektörde gerçekleşen net satışın toplam net satış içindeki payı	78,17%	38,71%
İlk 10 sektörde gerçekleşen yurtdışı satışın toplam yurtdışı içindeki payı	00,00%	57,50%
İlk 10 sektörde faaliyet gösteren işletme sayısının toplam işletme sayısı içindeki payı	17,00%	0,07%

Grafik 1. Taraklı İlçesinde Net Satışa Göre İlk 10 Sektör ve Bu Sektörlerde Faaliyet Gösteren İşletme Sayıları

Taraklı İlçesinde Net Satışa Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Yurt İçi Toplam Satıştaki Payı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Otel Vb. Konaklama Yerlerinin Faaliyetleri	15,85%	0	0	0	0
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	15,01%	6	0	0	0
Sütten Yapılan Diğer Ürünlerin İmalatı (Tereyağı, Yoğurt, Ayrar, Kaymak, Krema, Vb.)	13,86%	0	0	0	0
Süpermarket Ve Hipermarketlerde Yapılan Perakende Ticaret	9,71%	0	0	0	0
Kümes Hayvanlarının Yetiştirilmesi (Tavuk, Hindi, Ördek, Kaz Ve Beç Tavuğu Vb.)	6,69%	5	0	0	0
Tahılların Öğütülmesi Ve Un İmalatı (Mısır Unu, Kepek, Razmol Dâhil, Pirinç Unu Hariç)	5,62%	1	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Evde Kullanılan Tekstil Takımları Ve Çeşitli Tekstil Mal	3,21%	2	0	0	0
Diğer Sebze Tohumlarının Yetiştiriciliği (Şeker Pancarı Tohumu Dahil, Diğer Pancar Tohumları Hariç)	2,99%	0	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	2,67%	5	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Evlerde Kullanılan Tüpgaz Perakende Ticareti	2,58%	0	0	0	0

Taraklı İlçesinde İşletme Sayısına Göre Sektörel Dağılım (İlk 10 Sektör)

Sektör Adı	Mikro	Küçük	Orta	Büyük
Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı (Gıda, Sıvı, Kuru Yük, Vb.)	6	0	0	0
Kümes Hayvanlarının Yetiştirilmesi (Tavuk, Hindi, Ördek, Kaz Ve Beç Tavuğu Vb.)	5	0	0	0
Bakkal Ve Marketlerde Yapılan Perakende Ticaret	5	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hırdavat (Nalburiye) Malzemesi Ve El Aletleri Perakende	5	0	0	0
Minibüs Ve Dolmuş İle Yapılan Şehir İçi Ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı	5	0	0	0
Diğer Lokanta Ve Restoranların (İçkili Ve İçkisiz) Faaliyetler	5	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Et Perakende Ticareti	4	0	0	0
Şehir İçi, Banliyö Ve Kırsal Alanlarda Kara Yolu İle Personel, Öğrenci, Vb. Grup Taşımacılığı	4	0	0	0
Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Hediyelik Eşyaların, Elişi Ürünlerin Ve İmitasyon Takıla	3	0	0	0

Tarım Göstergeleri

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Büyükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	6.897	176.317	494.232	14.022.347
<i>Küçükbaş hayvan sayısı (toplam)</i>	15.433	62.114	294.313	35.782.519
<i>Kümes hayvanı sayısı (toplam)</i>	2.098.363	19.454.221	62.823.555	257.505.341
<i>Arı kovanı sayısı</i>	383	54.171	180.108	6.348.009
<i>Toplam at sayısı</i>	51	605	2.669	141.422
<i>Toplam tarım alanı (dekar)</i>	73.958	1.830.919	4.796.129	237.954.813
<i>Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı (dekar)</i>	64.537	907.090	2.620.681	154.644.523
<i>Nadas alanı (dekar)</i>	1.000	17.700	313.141	42.861.366
<i>Sebze bahçeleri alanı (dekar)</i>	1.370	79.117	136.905	8.271.142
<i>Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı (dekar)</i>	7.051	815.656	1.704.229	32.129.886
<i>Süs Bitkileri Alanı (Dekar)</i>	0	11.356	21.173	47.895
<i>Tahıl ve diğer bitkisel üretim (ton)</i>	24.042	1.339.646	2.578.229	95.328.184
<i>Sebze üretimi (ton)</i>	3.095	216.377	372.830	27.752.706
<i>Meyve Üretimi (ton)</i>	6.787	315.937	568.742	19.270.175
<i>Meyve üretimi (ağaç sayısı)</i>	160.550	36.841.179	78.739.336	814.612.268
<i>Kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	140.993.890	1.077.199.887
<i>Örtüaltı sebze üretimi (ton)</i>	150	4.604	48.933	5.856.199
<i>Örtüaltı kesme çiçek üretimi (adet)</i>	0	3.415.000	136.005.440	1.001.846.812

Kaynak: TÜİK, 2012

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli- Taraklı Ürünleri

Türkiye’de 2011 yılında yürürlüğe giren “Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” tarım havzalarında doğal kaynakların korunarak üretimin planlanması ve artırılması, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası uygulanabilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Bu kapsamda, iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı olarak yaklaşık 528 milyon veri değerlendirilerek ülke geneli 30 tarım havzasına ayrılmıştır. Belirlenen her havza için; stratejik, arz açığı ve rekabet şansı olan ürünler ile özel ürünler saptanarak tarım havzalarına dayalı haritalar oluşturulmuştur. Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile ülkenin tarım envanterinin ortaya çıkarılması ve hangi bölgede, hangi üründen en iyi verimin alınacağını tespit edilmesi, hangi ürünlerin desteklenmesi gerektiği ortaya konulması amaçlanmıştır.

Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli “Ekolojik olarak benzer olan, ülkenin idari yapılanmasına uygun, yönetilebilir büyüklükte, tarım ürünlerinin ekolojik ve ekonomik olarak en uygun yetiştirilebildiği bölgeler” olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın 2012 yılı çalışması sonucunda, “Güney Marmara Havzası”nın bir parçası olarak tanımlanan Taraklı ilçesinde Arpa, Buğday, Çavdar, Çeltik, Dane Mısır, Kanola, Kuru Fasulye, Kütlü Pamuk, Nohut, Soya Fasulyesi, Triticale, Yağlık Ayçiçeği, Yulaf, Zeytinyağı desteklenen ürünler olarak belirlenmiştir.

Turizm Göstergeleri

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2011 tarihli verilerine göre ilçeye ilişkin turizm göstergeleri aşağıdaki gibidir.

	Taraklı	Sakarya	TR42
<i>Tesise Gelen Yabancı Turist Sayısı</i>	89	14.339	128.912
<i>Tesise Gelen Yerli Turist Sayısı</i>	3.412	268.527	1.285.502
<i>Tesise Gelen Toplam Turist Sayısı</i>	3.501	282.866	1.414.414
<i>Geceleme Sayısı (Yabancı)</i>	151	50.972	324.363
<i>Geceleme Sayısı (Yerli)</i>	3.712	463.566	2.126.404
<i>Geceleme Sayısı (Toplam)</i>	3.863	514.538	2.450.767

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2011

Sosyal Desteklerden Yararlanma Durumu

	Taraklı	Sakarya	TR42	Türkiye
<i>Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Proje Desteklerinden Toplam Faydalanan Kişi Sayısı</i>	100	1.262	5.185	422.059
<i>Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesinden Yararlanan Aile</i>	0	149	199	4.438
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Hane</i>	346	19.975	52.080	1.500.048
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımlarından Faydalanan Kişi</i>	1.092	67.628	176.383	5.404.803
<i>Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yardımları</i>	525.467	15.815.670	58.480.517	1.513.567.023
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Erkek</i>	94	4.787	11.983	887.008
<i>Şartlı ilköğretim Yardımı Alan Kadın Sayısı</i>	73	4.695	11.624	857.530
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Erkek</i>	6	1.032	2.606	152.566
<i>Şartlı Ortaöğretim Yardımı Alan Kadın</i>	3	1.076	2.719	138.324
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Erkek</i>	47	1.610	3.715	454.204
<i>Şartlı Sağlık Yardımı Alan Kadın</i>	48	1.514	3.508	435.367
<i>Şartlı Gebelik Yardımı Alan Kişi</i>	13	173	266	25.699
<i>Şartlı Eğitim Yardımları Toplamı</i>	40695	2.735.695	6.671.145	501.490.030
<i>Şartlı Sağlık Yardımları Toplamı</i>	19920	626.070	1.366.770	188.129.010
<i>Şartlı Gebelik Yardımları Toplamı</i>	1810	21.130	31.150	3.102.280

Kaynak: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2012